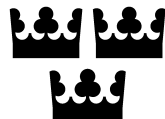

Samhällsekonomi och finansförvaltning

2

Förslag till statsbudget för 2001

Samhällsekonomi och finansförvaltning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Utgiftsområde Samhällsekonomi och finansförvaltning	9
2.1	Omfattning	9
2.2	Utgiftsutveckling	9
3	Politikområde Effektiv statsförvaltning.....	11
3.1	Politikområdets omfattning	11
3.2	Utgiftsutveckling	13
3.3	Mål.....	13
3.4	Politikens inriktning	14
3.5	Insatser.....	16
3.5.1	Statliga insatser inom politikområdet	16
3.5.2	Insatser utanför politikområdet	18
3.6	Resultatbedömning	18
3.7	Revisionens iakttagelser	21
3.8	Bedömningar av framtida personalkonsekvenser inom staten.....	22
3.9	Budgetförslag.....	23
3.9.1	1:1 Konjunkturinstitutet.....	23
3.9.2	1:2 Riksrevisionsverket	24
3.9.3	1:3 Ekonomistyrningsverket	25
3.9.4	1:4 Statskontoret	26
3.9.5	1:5 Täckning av merkostnader för lokaler.....	26
3.9.6	1:6 Statistiska centralbyrån.....	27
3.9.7	1:7 Folk- och bostadsräkning.....	28
3.9.8	1:8 Kammarkollegiet	28
3.9.9	1:9 Nämnden för offentlig upphandling.....	29
3.9.10	1:10 Statens kvalitets- och kompetensråd	29
3.9.11	1:12 Ekonomiska rådet	30
3.9.12	1:13 Utvecklingsarbete	30
3.9.13	Statens fastighetsverk.....	31
3.9.14	Fortifikationsverket	31

4	Politikområde Finansiella system och tillsyn	33
4.1	Omfattning	33
4.2	Utgiftsutveckling	34
4.3	Mål	35
4.4	Politikens inriktning.....	36
4.5	Insatser	38
4.5.1	Statliga insatser inom politikområdet.....	38
4.5.2	Insatser utanför politikområdet.....	40
4.6	Resultatbedömning.....	41
4.6.1	Redovisning av tillståndet	41
4.6.2	Övergripande resultatbedömning inom politikområdet	41
4.6.3	Resultat, analys och slutsatser.....	42
4.7	Revisionens iakttagelser	45
4.8	Budgetförslag	45
4.8.1	2:2 Finansinspektionen.....	45
4.8.2	2:3 Insättningsgarantinämnden.....	46
4.8.3	2:4 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader.....	47
4.8.4	2:1 Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet.....	48
4.8.5	2:6 Bokföringsnämnden	49
4.8.6	2:7 Avgift för Stadshypotekskassans grundfond.....	49
4.8.7	2:8 Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken	50
4.8.8	2:9 Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken	50
4.8.9	Premiepensionsmyndigheten	50
5	Ofördelat anslag: Riksdagens revisorer	53
5.1	90:1 Riksdagens revisorer.....	53
	Bilaga Anslagsbenämningar 2000 och 2001	57

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	7
2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet	9
3.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet Effektiv statsförvaltning	13
3.2 Personalpolitiska konsekvenser	23
3.3 Personalkonsekvenser vid Försvarsmakten.....	23
3.4 Anslagsutveckling för Konjunkturinstitutet.....	23
3.5 Budget för avgiftsbelagd verksamhet	24
3.6 Beräkning av anslaget för 2001	24
3.7 Anslagsutveckling för Riksrevisionsverket	24
3.8 Uppdragsverksamhet	24
3.9 Beräkning av anslaget för 2001	24
3.10 Anslagsutveckling för Ekonomistyrningsverket	25
3.11 Uppdragsverksamhet.....	25
3.12 Beräkning av anslaget för 2001	25
3.13 Anslagsutveckling för Statskontoret.....	26
3.14 Offentligrättslig verksamhet.....	26
3.15 Uppdragsverksamhet.....	26
3.16 Beräkning av anslaget för 2001	26
3.17 Anslagsutvecklingen för Täckning av merkostnader för lokaler.....	26
3.18 Anslagsutveckling för Statistiska centralbyrån.....	27
3.19 Budget för avgiftsbelagd verksamhet	27
3.20 Beräkning av anslaget för 2001	27
3.21 Anslagsutveckling för Folk- och bostadsräkning.....	28
3.22 Anslagsutveckling för Kammarkollegiet.....	28
3.23 Uppdragsverksamhet.....	28
3.24 Beräkning av anslaget för 2001	29
3.25 Anslagsutveckling för Nämnden för offentlig upphandling	29
3.26 Beräkning av anslaget för 2000	29
3.27 Anslagsutveckling för Statens kvalitets- och kompetensråd	29
3.28 Beräkning av anslaget för 2001	30
3.29 Anslagsutveckling för Ekonomiska rådet	30
3.30 Beräkning av anslaget för 2001	30
3.31 Anslagsutveckling för Utvecklingsarbete	30
3.32 Beräkning av anslaget för 2001	31
3.33 Redovisning av uppgifter om det ekonomiska läget för Statens fastighetsverk.....	31
3.34 Investeringsplan för Statens fastighetsverk.....	31
3.35 Redovisning av uppgifter om det ekonomiska läget för Fortifikationsverket.....	31
3.36 Investeringsplan för Fortifikationsverket	32
4.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet Finansiella system och tillsyn.....	34
4.2 Resultatet av Riksgäldskontorets garantiverksamhet 1994/95-1999.....	43

4.3 Budget för avgiftsbelagd verksamhet, in- och utlåningsverksamhet,	44
4.4 Anslagsutveckling för Finansinspektionen.....	45
4.5 Offentligrättslig verksamhet	45
4.6 Beräkning av anslaget för 2001	46
4.7 Anslagsutveckling för Insättningsgarantinämnden	46
4.8 Offentligrättslig verksamhet	46
4.9 Beräkning av anslaget för 2001	47
4.10 Anslagsutvecklingen för Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader	47
4.11 Beräkning av anslag för 2001	47
4.12 Anslagsutveckling för Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet	48
4.13 Budget för avgiftsbelagd garantiverksamhet, nya garantier.....	48
4.14 Anslagsutveckling för Bokföringsnämnden	49
4.15 Beräkning av anslaget för 2001	49
4.16 Anslagsutveckling för Avgift för Stadshypotekskassans grundfond	49
4.17 Beräkning av anslaget för 2001	49
4.18 Anslagsutveckling för Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken	50
4.19 Anslagsutveckling för Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken.....	50
4.20 Premiepensionsmyndigheten: Lån i Riksgäldskontoret	50
4.21 Offentligrättslig verksamhet	51
5.1 Anslagsutveckling för Riksdagens revisorer.....	53
5.2 Beräkning av anslaget för 2001	54

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner de föreslagna målen för politikområdena *Effektiv statsförvaltning* (avsnitt 3.3) och *Finansiella system och tillsyn* (avsnitt 4.3) samt att de nuvarande målen inom utgiftsområdet upphör att gälla (avsnitt 3.3 och 4.3),
2. bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 1:13 *Utvecklingsarbete*, göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 50 000 000 kronor efter år 2001 (avsnitt 3.9.12),
3. bemyndigar regeringen att besluta om att Statens fastighetsverk får ta upp lån inom en ram av högst 7 000 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar m.m. i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 3.9.13),
4. bemyndigar regeringen att besluta om att Fortifikationsverket får ta upp lån inom en ram av högst 4 200 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar m.m. i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 3.9.14),
5. godkänner investeringsplan för Statens Fastighetsverk i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 3.9.13),
6. godkänner investeringsplan för Fortifikationsverket i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 3.9.14),
7. bemyndigar regeringen att för år 2001 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 500 000 000 kronor för att tillgodose Premiepensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar (avsnitt 4.8.9),
8. för budgetåret 2001 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 *Samhällsekonomi och finansförvaltning* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Konjunkturinstitutet	ramanslag	44 036
1:2 Riksrevisionsverket	ramanslag	152 140
1:3 Ekonomistyrningsverket	ramanslag	58 475
1:4 Statskontoret	ramanslag	72 054
1:5 Täckning av merkostnader för lokaler	ramanslag	8 800
1:6 Statistiska centralbyrån	ramanslag	376 303
1:7 Folk- och bostadsräkning	reservationsanslag	10 000

1:8	Kammarkollegiet	ramanslag	31 049
1:9	Nämnden för offentlig upphandling	ramanslag	7 235
1:10	Statens kvalitets- och kompetensråd	ramanslag	10 954
1:12	Ekonomiska rådet	ramanslag	2 052
1:13	Utvecklingsarbete	ramanslag	19 720
2:1	Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet	ramanslag	1
2:2	Finansinspektionen	ramanslag	130 186
2:3	Insättningsgarantinämnden	ramanslag	8 093
2:4	Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader	ramanslag	256 402
2:6	Bokföringsnämnden	ramanslag	7 432
2:7	Avgift för Stadshypotekskassans grundfond	ramanslag	9 400
2:8	Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken	ramanslag	18 700
2:9	Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken	ramanslag	60 000
90:1	Riksdagens revisorer	ramanslag	24 623
Summa			1 307 655

Anslagsbeteckning 1:11 och 2:5 saknas p.g.a. ändrad anslagsstruktur.

2 Utgiftsområde Samhällsekonomi och finansförvaltning

2.1 Omfattning

I utgiftsområde 2 *Samhällsekonomi och finansförvaltning* ingår två politikområden, *Effektiv statsförvaltning* och *Finansiella system och tillsyn*. Vidare ingår anslaget 90:1 *Riksdagens revisorer*.

Effektiv statsförvaltning omfattar frågor om granskning, ekonomisk styrning, förvaltningsut-

veckling, statliga arbetsgivarfrågor, statistik, prognosverksamhet, fastighetsförvaltning m.m.

Finansiella system och tillsyn innefattar frågor om tillsyn och reglering av de finansiella marknaderna, statsskuldsförvaltning, statliga finansierings- och garantiåtaganden, premiepensionsadministration, finansiell redovisning, internationellt finansiellt samarbete samt tillsyn av spelmarknaden.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgiftsprognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
Politikområde Effektiv statsförvaltning	829	809	903	793	865	819
Politikområde Finansiella system och tillsyn	657	739	781	490	482	494
Anslag Riksdagens revisorer	19	23	25	25	25	26
Totalt för utgiftsområde 2	1 505	1 571	1 709	1 308	1 372	1 339

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

3 Politikområde Effektiv statsförvaltning

3.1 Politikområdets omfattning

I politikområdet ingår i princip samtliga myndigheter och anslag inom dagens verksamhetsområde *Effektivisering och utveckling av statlig förvaltning* i utgiftsområde 2 samt verksamhetsområdet *Staten som arbetsgivare* i utgiftsområde 14. De tidigare anslagen A11 *Vissa nämnder m.m.* och A14 *Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet* har delvis respektive helt förts till andra politikområden.

Politikområdets anslag omsluter ca 8,4 miljarder kronor, avgiftsintäkterna uppgår till ca 5,6 miljarder kronor och planerade lånefinansierade investeringar uppgår till ca 1,1 miljarder kronor.

Cirka 90 procent av anslagsmedlen är transfereringar hänförliga till statliga tjänstepensioner inom utgiftsområde 14. Resterande anslag återfinns i huvudsak inom utgiftsområdet, där medel för statistik och revision tillsammans utgör två tredjedelar av anslagen.

Huvuddelen av avgiftsintäkterna avser uppdragsverksamhet, varav merparten från statliga kunder. Drygt 80 procent av avgifterna utgörs av hyror. Resterande avgiftsintäkter utgörs främst av statistiktjänster, diverse inomstatliga myndighetstjänster samt tjänsteexport inom olika områden.

Investeringarna sker i huvudsak i kultur-, försvars- eller andra s.k. ändamålsfastigheter.

Verksamheten inom politikområdet syftar till att effektivisera och utveckla statsförvaltningen. Ett tiotal stabs- och servicemyndigheter som har detta som huvuduppgift är närmast berörda. Politikområdet omfattar myndigheterna Riksrevisionsverket, Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Kammarkollegiet, Statistiska centralbyrån, Statens kvalitets- och kompetensråd, Konjunk-

turinstitutet, Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. Vidare ingår Arbetsgivarverket, Statens pensionsverk samt vissa nämnder inom utgiftsområde 14.

En gemensam nämnare för dessa myndigheter är att de stödjer regeringen i arbetet med att utveckla statsförvaltningen så att statsförvaltningen som helhet skall fungera med höga krav på rättssäkerhet, effektivitet och demokrati och att de därför i huvudsak riktar sina insatser mot statsförvaltningen som helhet och inte mot enskilda sektorer. Flertalet myndigheter har som huvuduppgift att antingen tillhandahålla stabs- eller myndighetsstöd eller att i olika former ta fram beslutsunderlag i vid mening såsom granskningar, utvärderingar, omprövningar, prognoser, statistik och analyser. Statistikverksamheten skall även förse samhället i övrigt med underlag för beslut, samhällsdebatt och forskning.

Verksamheten inom politikområdet är sammanfattningsvis inriktad mot att skapa förutsättningar för och kontroll av att statliga åtaganden sköts så effektivt som möjligt. Politikområdets verksamheter har även en viktig roll att fylla i arbetet med vidareutvecklingen av den statliga förvaltningen.

Trots verksamheternas gemensamma syfte – en effektiv och utvecklad statsförvaltning – rör det sig om många myndigheter med relativt olikartade verksamheter. För att ge en förbättrad överblick över ett heterogent politikområde kan det indelas i följande sex delverksamheter:

Granskning innefattar till största delen årlig revision, följt av effektivitetsrevision och regeeringsuppdrag. Granskningsverksamheten bedrivs uteslutande av Riksrevisionsverket, och avser den statliga redovisningen och förvaltningen samt

måluppfyllelsen och effektiviteten i statliga åtgärderna. Verksamheten är i huvudsak (ca 70 procent) anslagsfinansierad.

Ekonomisk styrning och utveckling av statsförvaltningen omfattar förvaltning och utveckling av det ekonomiadministrativa regelverket samt utveckling av budgetprocessen och statsförvaltningen. Vidare ingår annan efterfrågestyrd stabsverksamhet och myndighetsservice. Stödverksamheterna omfattar bl.a. ekonomistyrnings- och systemfrågor, juridisk expertis samt administrativ service och viss medelförvaltning. Merparten av verksamheten är avgiftsfinansierad. Myndigheter som ingår är Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Kammarkollegiet, Nämnden för offentlig upphandling samt Statens kvalitets- och kompetensråd. I området ingår även ett anslag för utvecklingsarbete.

Statliga arbetsgivarfrågor omfattar personal- och lönepolitiska frågor, såsom löneutveckling, kompetensförsörjning, arbetsorganisation, jämställdhet inom staten m.m. samt myndigheterna Statens Pensionsverk, Arbetsgivarverket och vissa nämnder inom det arbetsgivarpolitiska området.

Prognos- och uppföljningsverksamheten avser såväl uppföljning av utfall och prognoser som analyser av de offentliga finanserna och den samhällsekonomiska utvecklingen i olika kort- och medelfristiga perspektiv, t.ex. budgetprognoser och makroprognoser över svensk och internationell ekonomi. Verksamheten, som i huvudsak är anslagsfinansierad, bedrivs inom Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket samt Ekonomiska rådet.

Statistik omfattar officiell och annan statlig statistik samt folk- och bostadsräkning. Områ-

det innefattar Statistiska centralbyråns (SCB) produktion, tillgängliggörande, spridning och samordning av statistik.

I verksamheten ingår också prognoser inom områdena arbetsmarknad, utbildning och demografi. Folk- och bostadsräkning innefattar det förberedelsearbete som genomförs av SCB, Lantmäteriverket, Riksskatteverket och kommunerna för att möjliggöra en registerbaserad folk- och bostadsräkning 2005. Nära hälften av området finansieras med avgifter, andra hälften är anslagsfinansierad.

Fastighetsförvaltning omfattar endast förvaltning av de fastigheter som av kulturhistoriska och/eller andra skäl inte ansetts lämpliga att förvalta i bolagsform (regeringsbyggnader, länsresidens, ambassader, de kungliga slotten, museer, teatrar, monument, försvarsfastigheter, markområden m.m. samt vissa donationsfastigheter).

Dessa kulturarvs- och ändamålsfastigheter förvaltas av Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket, vars verksamheter är helt avgiftsfinansierade. Regeringens stabsstöd i lokalförsörjningsfrågor, dvs. beräkningsunderlag, andra analyser samt effektiv förvaltning och avveckling av lokaler, tillhandahålls av Statskontoret.

Av regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150, bil. 1) framgår att denna delverksamhet under år 1999 omfattade 30 procent av statens totala lokalkostnader och 64 procent av statens innehav av byggnader, mark och annan fast egendom.

I området ingår även anslaget för täckande av merkostnader för lokaler.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet Effektiv statsförvaltning

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgiftsprognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
<i>Anslag inom utgiftsområde 2</i>						
1:1 Konjunkturinstitutet	38,9	40,0	40,8	44,0	45,0	45,9
1:2 Riksrevisionsverket	139,5	148,6	159,5	152,1	155,4	158,9
1:3 Ekonomistyrningsverket	52,6	59,7	57,4	58,5	59,7	61,0
1:4 Statskontoret	66,9	73,1	74,8	72,1	73,6	75,2
1:5 Täckning av merkostnader för lokaler	16,0	16,4	12,0	8,8	0,4	0,4
1:6 Statistiska centralbyrån	364,0	386,3	368,5	376,3	383,0	392,5
1:7 Folk- och bostadsräkning	5,4	13,0	14,0	10,0	78,0	12,0
1:8 Kammarkollegiet	26,6	32,9	29,1	31,0	31,7	32,4
1:9 Nämnden för offentlig upphandling	7,1	7,6	8,0	7,2	7,4	7,6
1:10 Statens kvalitets- och kompetensråd	7,9	10,8	11,7	11,0	11,2	11,4
1:12 Ekonomiska rådet	1,8	1,7	2,0	2,1	1,8	1,8
1:13 Utvecklingsarbete	24,6	17,5	54,3	19,7	17,3	19,7
2000 A11 Vissa nämnder m.m.	1,2	1,0	1,3	-	-	-
1999 A14 Kontrollfunktionen i staten	72,3	-	70,0	-	-	-
1999 A16 Statens Lokalförsörjningsverk: Avvecklingskostnader	4,0	-	-	-	-	-
Totalt för utgiftsområde 2	828,8	808,6	903,4	792,8	864,5	818,8
<i>Anslag inom utgiftsområde 14</i>						
1:1 Stabsuppgifter vid Arbetsgivarverket	1,7	2,0	2,5	2,2	2,5	2,5
1:2 Statliga tjänstepensioner m.m.	7 568,6	7 645,8	7 464,0	7 500,0	7 400,0	7 350,0
1998 14D3 Bidrag till förnyelsefonder på det statligt reglerade området	4,7	-	8,6	-	-	-
Totalt för politikområde Effektiv statsförvaltning²	8 403,8	8 456,4	8 378,5	8 295,0	8 267,0	8 171,3

¹ Inklusivt beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

² Differens uppstår vid summering till följd av avrundning.

3.3 Mål

Mål för 2001

Regeringens förslag: Målet för politikområdet är att skapa en effektiv statsförvaltning som i sin helhet kännetecknas av hög produktivitet, god kvalitet och bra service till nytta för beslutsfattare, medborgare och näringsliv.

Eftersom politikområdets syfte är brett, antalet myndigheter är stort och deras verksamhet har mycket skiftande karaktär är det vid en precisering av målet för politikområdet naturligt att i huvudsak inrikta sig mot sex delverksamheter, snarare än mot politikområdet i sin helhet eller mot enskilda myndigheter. Målet uppnås genom

- relevanta granskningar och beslutsunderlag som bidrar till att förbättra effektiviteten i statligt finansierad verksamhet,

- marknadsanpassat, ändamålsenligt och kostnadseffektivt stöd till statliga myndigheter,
- en samordnad statlig arbetsgivarpolitik, som säkerställer att relevant kompetens finns för att åstadkomma efterfrågat resultat,
- tillförlitliga, träffsäkra och transparenta prognoser och analyser över den samhälls-ekonomiska och statsfinansiella utvecklingen,
- lättillgänglig statistik som är opartisk, relevant, tillförlitlig, aktuell och jämförbar,
- en kostnadseffektiv statlig kapital- och fastighetsförvaltning, som med rimligt risktagande kan tillhandahålla likvärdig avkastning och service jämfört med privata alternativ respektive ändamålsenliga lokaler till brukarna.

Mål för 2000

Målen för år 2000, mot vilka resultatbedömningen nedan görs, är följande:

- Statsförvaltningen skall bedrivas effektivt och i det allmännas intresse. Detta skall bl.a. ske genom granskning, metodutveckling, uppföljning, utvärdering och kontinuerlig omprövning av statlig verksamhet.
- Statsfinanserna och statens egendom skall förvaltas och hanteras på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Genom bl.a. tillförlitliga prognoser och analyser skall beslutsfattare erbjudas information om den samhälls-ekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.
- Officiell statistik och annan statlig statistik skall bidra till att öka kunskapen om tillstånd, utveckling och samband i samhället i stort.
- Myndigheterna skall erbjudas stöd av hög kvalitet. Detta skall bl.a. ske genom tillhandahållande av system, tjänster, normgivning och metodutveckling.
- Arbetsgivarpolitiken skall vara väl utvecklad och samordnad. Myndigheterna skall bedriva arbetsgivarpolitiken så att relevant kompetens finns för att åstadkomma efterfrågat resultat.

3.4 Politikens inriktning

Prioriteringar m.m.

Området har under de senaste åren genomgått betydande organisatoriska förändringar. Den senaste förändringen innebar att Statens kvalitets- och kompetensråd inrättades 1999 i syfte att främja kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning inom statliga myndigheter.

Statistikreformen har utvärderats och den ekonomiska statistiken avses utredas. Nämnden för offentlig upphandling (NOU) är f.n. föremål för omprövning, och ytterligare förändringar kan förväntas framöver, t.ex. inom granskningsverksamheten.

I likhet med föregående budgetår är det angeläget att framhålla betydelsen av att verksamheterna inom politikområdet fortsätter att utvecklas. Särskilt viktigt är att myndigheterna bättre tillmötesgår faktiska och potentiella användares intressen samt att myndigheterna utvecklar sitt inbördes samarbete ytterligare. Regeringen ser det som väsentligt för statsförvaltningens utveckling att användarorientering och helhetssyn eftersträvas för verksamheterna inom politikområdet.

Väsentliga frågor under det närmaste året är:

- granskningsverksamhetens framtida organisation,
- fortsatt utveckling av den ekonomiska styrningen,
- genomförande av det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet, bl.a. vad avser
 - ett utvidgat medborgarengagemang
 - en föredömlig IT-användning
 - lärande av jämförande studier
- en ny utvärdering av den reformerade arbetsgivarpolitiken,
- förbättrad arbetsmarknadsstatistik och ekonomisk statistik,
- fortsatt utveckling av medelfristiga prognoser och ökad hänsyn till tjänstesektorn i konjunkturbarometern m.m., samt
- att de av regeringen redan fastställda ekonomiska och/eller andra målen för statens fastighetsförvaltning skall ligga fast.

Regeringen redovisade i propositionen Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst (prop. 1997/98:136, bet. 1997/98:KU31, rskr. 1997/98:294) riktlinjer för och krav på den framtida statliga förvaltningen. Utifrån de riktlinjer som angavs i propositionen har regeringen inlett ett flerårigt förvaltningspolitiskt handlingsprogram

– En förvaltning i demokratins tjänst. Regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram har sänts ut till alla myndigheter och statsanställda som en grund för diskussion och fortsatt utvecklingsarbete.

Målen för 2000-talet är en statsförvaltning som med höga krav på rättssäkerhet, effektivitet och demokrati är tillgänglig och tillmötesgående. Den har medborgarnas fulla förtroende, ger näringslivet goda arbets- och tillväxtförutsättningar samt är framgångsrik och respekterad internationellt.

Vissa gemensamma värden måste gälla för förvaltningen. Det är viktigt att det finns en gemensam förvaltningskultur och etik. Hur förvaltningen fungerar, hur den styrs, leds, organiseras och arbetar har avgörande betydelse för att de tre grundläggande värdena demokrati, rättssäkerhet och effektivitet skall få genomslag i hela förvaltningen. Flera tunga projekt gäller också styrningen, bl.a. utveckling av myndighetsstyrning, översyn av verksförordningen samt jämförande studier, s.k. benchmarking.

Offentlighet är en av grundprinciperna i det svenska samhället. Kontakterna med medborgare, företag och medier skall kännetecknas av stor tillgänglighet och ett så enkelt och begripligt språk som möjligt. En offentlighetskampanj har inletts för att öka kunskapen i samhället och bland de statsanställda om offentlighetsprincipen.

Förvaltningen måste tillhandahålla tjänster på ett sådant sätt att den ger största möjliga nytta för medborgare, företag, kommuner, organisationer m.fl. inom givna rättsliga och ekonomiska ramar.

Förvaltningen måste dra nytta av de möjligheter som finns att använda ny teknik och staten skall vara föredömlig som IT-användare. Tjänster som riktar sig till individer och företag skall erbjudas via Internet, s.k. elektronisk förvaltning. Till de åtgärder som syftar till bättre service till medborgare och företag hör bl.a. utveckling av kriterier för 24-timmarsmyndigheter, försöksverksamhet med servicedeklarationer och användning av elektroniska signaturer. Informationstekniken skall också främja kunskaps- och kompetensutveckling inom statsförvaltningen.

För att de förvaltningspolitiska målen skall få genomslag krävs en bättre uppföljning av myndigheternas förändringsarbete. Genom resultatindikatorer och återrapporteringskrav kan myndigheternas anpassning till förvaltningspolitikens och medborgarnas krav följas.

Behovet av systematiskt genomförda uppföljningar och utvärderingar av förvaltningspolitiken har ökat. Underlaget för uppföljningen behöver därför breddas. Syftet är bl.a. att säkerställa att regeringens redovisning till riksdagen av utvecklingen i statsförvaltningen kan förbättras.

För vissa staliga myndigheter och bolag - däribland många kulturinstitutioner - utgör hyreskostnaden en betydande del av tilldelat anslag, vilket dessa uppmärksammat som en orsak till ekonomiska problem. Med anledning av detta skall Regeringskansliet skyndsamt se över frågan om lokalförsörjning för statliga myndigheter och vissa bolag.

Politikens inriktning och prioriteringar avseende olika delområden följer nedan.

Granskning: Inriktningen av granskningsverksamheten skall vara oförändrad i avvaktan på ställningstagande till den statliga revisionens framtida organisation.

Ekonomisk styrning och utveckling av statsförvaltningen: I regeringens handlingsprogram, En förvaltning i demokratins tjänst, läggs grunden för en långsiktig utveckling av förvaltningen. Regeringen lämnar i volym 1, avsnitt 10, en lägesrapport över pågående utvecklingsarbete avseende den ekonomiska styrningen i staten. En arbetsgrupp inom Finansdepartementet kommer under hösten 2000 presentera ett förslag till förändringar i en promemoria i departementsserien.

Med hänsyn till den offentliga upphandlingens omfattning och möjligheterna till effektiviseringar är det viktigt att det finns en ändamålsenlig tillsynsfunktion för den offentliga upphandlingen.

Rollen och organisationen för tillsynen av offentlig upphandling är för närvarande föremål för översyn med syftet att effektivisera tillsynen.

Regeringen anser att inriktningen och omfattningen av NOU:s verksamhet skall vara oförändrad i avvaktan på regeringens ställningstagande till tillsynens framtida organisation. Detta betyder bl.a. att tillsynsverksamheten skall prioriteras. Ställningstagandet till NOU:s framtida organisationen kommer troligen att kunna göras under våren 2001.

Statliga arbetsgivarfrågor: Inriktningen av detta område framgår också av regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram. Enligt programmet skall staten vara en föredömlig arbetsgivare.

Regeringen genomförde 1996/97 en utvärdering av den reformerade arbetsgivarpolitiken, men där konstaterades att det hade gått alltför

kort tid för att kunna dra mera långtgående slutsatser. Regeringen avser därför att göra en ny utvärdering av arbetsgivarreformen.

I år kommer regeringen i sin arbetsgivarpolitiska uppföljning, utöver uppgifter om varje myndighets löneutveckling, könsfördelning, åldersstruktur och personalrörlighet, att begära in information om vilka åtgärder myndigheterna vidtar *dels* för att främja den etniska mångfalden bland de anställda *dels* för att skapa en stimulerande och kreativ arbetsplats med en god arbetsmiljö för sina anställda.

Staten skall vara attraktiv som arbetsgivare. Detta är inte minst viktigt när det gäller att kunna attrahera ung arbetskraft i takt med de stora pensionsavgångarna framöver.

Statistik: Kraven från statistikanvändarna ökar successivt till följd av bl.a. de ekonomisk-politiska mål som riksdagen har beslutat om och det fördjupade samarbetet inom EU.

Statistikproduktionen måste fortlöpande effektiviseras och tillgängligheten och uppgiftslämnandet underlättas. Statistikens kvalitet måste bibehållas och förbättras ytterligare. För att statistikens trovärdighet skall behållas får inte bortfallet i undersökningarna bli större. För att möjliggöra förbättrad arbetsmarknadsstatistik och att långsiktigt prioritera ekonomisk statistik tillförs verksamheten sammanlagt ca 25 miljoner kronor. SCB skall hålla samman det statistiska systemet och ansvara för sektorövergripande statistik. Sektormyndigheterna skall ansvara för statistiken inom sina ansvarsområden. Ansvarsfördelningen mellan olika myndigheter kan dock komma att behöva förändras i enstaka fall. Samordningen skall förstärkas.

Antalet författningar på statistikens område skall begränsas för att på så sätt få till stånd en förenkling av regelsystemet. Regeringen avser därför att senare återkomma till riksdagen med förslag till ny statistiklagstiftning.

En första registerbaserad folk- och bostadsräkning skall genomföras 2005. För att göra detta möjligt avser regeringen att senare återkomma till riksdagen med förslag till ny lagstiftning om folk- och bostadsräkning.

Prognos- och uppföljningsverksamheten: Allt större krav ställs på statens uppföljning och prognoser. Den ekonomiska politiken vägleds idag av medelfristiga mål. Dessa mål ställer krav på att återkommande göra kort- och medelfristiga prognoser och förbättra såväl metoder som analyser av den ekonomiska utvecklingen. En viktig del i metodutvecklingen är utarbetandet av en ny

makroekonomisk modell med tillämpningar i ett medelfristigt perspektiv. Prognosprecisionen bör på sikt kunna förbättras.

Informationen om konjunkturläget är bristfällig i många tjänstebranscher. Tjänstesektorn är samtidigt den enskilt största delen av svenskt näringsliv. En utvidgning av konjunkturbarometern till fler delar av tjänstesektorn kan därför bidra till en ökad träffsäkerhet i konjunkturprognoserna.

Fastighetsförvaltning: De av riksdagen 1991 beslutade riktlinjerna som låg till grund för omorganisationen av statens fastighetsförvaltning 1993 är fortfarande giltiga.

För en effektivare fastighets- och förmögenhetsförvaltning skall bl.a. varje fastighet förvaltas på ett för staten ekonomiskt effektivt sätt så att tillgångarnas värde bibehålls och om möjligt ökas. Förvaltningen skall bidra till att fastigheternas värden bevaras på en långsiktigt lämplig nivå för ägaren och brukaren samt att ändamålsenliga mark-, anläggnings- och lokalresurser kan erbjudas brukarna på konkurrenskraftiga villkor.

Ambitionsnivån på underhålls- och restaureringsarbeten för de kungliga slotten och rikets fästningar ligger fast.

Fastigheter för försvarsändamål skall, inom ramen för de övergripande målen, förvaltas så att fastigheternas värden bevaras och funktionaliteten bibehålls. Fortifikationsverket skall avyttra fastigheter, vilket innebär att försälja, riva eller överföra fast egendom till annan statlig myndighet när detta krävs. På grund av den omställning av försvaret som pågår kommer ett stort antal fastigheter och mark att behöva avyttras under de kommande åren.

Detta avyttringsbehov får inte leda till sådana vakansgrader och intäktsminskningar så att de ekonomiska målsättningarna för fastighetsförvaltningen hotas (prop. 1999/2000:30, bet. 1999/2000:FöU2, rskr. 1999/2000:168 och prop. 1999/2000:97, bet. 1999/2000:FöU7, rskr. 1999/2000:50, bet. 1999/200:FöU8, rskr. 1999/2000:251).

3.5 Insatser

3.5.1 Statliga insatser inom politikområdet

Granskning: Under föregående år har granskning och avlämnande av revisionsberättelse ge-

nomförts för ca 470 objekt enligt god revisions-sed. Ett arbete med certifiering (kvalitetssäkring) av revisorer har också genomförts.

Effektivitetsrevisionen, som inriktats mot relevanta områden av stor betydelse, har ökat något i omfattning. Uppföljningen av effektivitetsrapporterna mellan 1997 och 1999 visar att ungefär 80 procent av granskningens slutsatser bejakats och i ungefär 50 procent har åtgärder vidtagits eller planerats av granskade myndigheter.

Omfattningen av det uppdragsstyrda regeringstödet har under föregående år minskat något i omfattning jämfört med tidigare år.

Ekonomisk styrning och utveckling av statsförvaltningen: Ett 30-tal utvecklingsinsatser pågår avseende ekonomisk styrning, prognosmodeller, administrativa system, kompetensutveckling, chefsprogram för myndigheternas ledning samt Regeringskansliets interna förändrings- och förnyelsearbete. Fyra centrala insatser under perioden 1999-2001 är det s.k. VESTA-projektet (Verktyg för ekonomisk styrning i staten), den s.k. Tvåårsöversynen, utvärderingen av budgetprocessen och genomförandet av det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet. Utöver detta kan följande insatser nämnas.

I budgetpropositionen för 2000 lade regeringen fast att staten inte skall utveckla egna administrativa system. I enlighet härmed avser Ekonomistyrningsverket (ESV) att i större utsträckning säkra myndigheternas behov av ekonomisk och personaladministrativa system genom att ingå ramavtal med lämpliga leverantörer. Som en följd av denna inriktning kan det bli aktuellt att ESV avyttrar administrativa system till serviceföretag.

För att stödja och stimulera arbetet med kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning inom den statliga förvaltningen har med stöd av Statens kvalitets- och kompetensråd ett antal seminarier, konferenser och utbildningsprogram för förvaltningens anställda och chefer anordnats.

Inom den statliga inköpsamordningen har ett arbete bedrivits för att bl.a. sprida information om och öka tillgängligheten till ramavtal samt finna nya avtalsområden inom relevanta produkt- och tjänsteområden. Parallellt har ett arbete med att utveckla en Internetbaserad informations- och beställningsfunktion påbörjats, Internethandel för staten.

Statskontoret har under året bl.a. bidragit till IT-utvecklingen av den statliga förvaltningen, som exempel kan nämnas dels den omfattande

upphandlingsverksamheten, dels arbeten kring elektroniska signaturer och s.k. 24-timmarsmyndigheter.

Under året har, som ett led i resultatbedömningen av förvaltningspolitiska insatser, också tagits fram förslag till s.k. förvaltningspolitiska indikatorer.

I rapporten Staten i omvandling 1999 ges en samlad och översiktlig redovisning av utvecklingen i statsförvaltningen.

Arbetsgivarfrågor: Regeringen har genom en ändring i 8 § verksförordningen (1995:1322), med verkan fr.o.m. den 1 januari 2000, tydliggjort myndighetschefens ansvar för och del i utvecklingen av arbetsgivarpolitiken i staten.

Nuvarande ramavtal för den statliga sektorn löper ut den 31 mars 2001. Under året har förhandlingar pågått i syfte att träffa ett så kallat samarbetsavtal för den statliga sektorn. Förhandlingarna avslutades under våren 2000 med att ett avtal träffades. Förhandlingar om nya pensions- och trygghetssystem har förberetts. De nya avtalskonstruktioner som blev resultatet av 1998 års avtalsrörelse gav på många punkter en ökad lokal frihet, vilket ställer krav på de lokala arbetsgivarna. Det ställer i sin tur krav på Arbetsgivarverket att ge stöd och råd till medlemmarna. Under året har en första deluppföljning av RALS 1998-2001 genomförts. Kravet på arbetsgivarverksamheten har ytterligare accentuerats genom den ordning för lokala lönervisionsförhandlingar som infördes i RALS 1998-2001.

Ett första steg mot en utökning av Statens pensionsverks (SPV) tjänste- och produktutbud med hjälp av webbtjänster har tagits. Ett systematiskt kvalitetsarbete på hela myndigheten har inletts.

Prognoser: För att höja kvaliteten i analyser av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen har fortlöpande utveckling av prognosmodeller och kunskapsuppbyggnad skett under året. Den enskilt största satsningen utgörs av att bygga en makroekonomisk modell med tonvikt på tillämpningar i ett medelfristigt perspektiv. Anpassningen till nya nationalräkenskapsystemet (ENS95) har försenats, men Konjunkturinstitutet har i år avsatt betydande resurser för att klara omläggningen.

Genom användande av bl.a. Konjunkturinstitutets barometrar och indikatorer har såväl regeringen som allmänheten på ett relativt tidigt skede informerats om att Asienkrisens sammantagna effekter på svensk ekonomi skulle komma att bli begränsade.

Genom Ekonomiska rådets publikationer, regelbundna seminarier och konferenser har forskning och utredningsarbete av hög internationell standard av särskilt intresse för den ekonomiska politikens utformning redovisats.

Statistik: Tillgängligheten till statistiken har förbättrats genom bl.a. ökad publicering via Internet. Ungefär 240 statistikprodukter med officiell statistik över ett stort antal samhällssektorer har framställts och gjorts tillgängliga för statliga, kommunala och privata statistik användare. Genom övergång från stordator drift till persondatorbaserad drift har förutsättningar skapats för effektivare och mer flexibel statistikproduktion.

Sverige har deltagit i ca 80 arbetsgrupper inom Europeiska kommissionen.

Förberedelserna för den registerbaserade folk- och bostadsräkningen har fortsatt enligt planerna.

Fastighetsförvaltning: Under föregående år förvaltades ett betydande statligt fastighetsinnehav bestående av ett stort antal försvarsanläggningar med tillhörande byggnader samt olika kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Fortifikationsverket har avslutat en rad investeringar under året till en total kostnad av 564 miljoner kronor. Nybyggnadernas andel av investeringarna har ökat. Avvecklingen med anledning av försvarsbeslutet 1996 har lett till att mark, anläggningar och lokaler har sagts upp och till att större delen sålts. Under 1999 har fastigheter med ett sammanlagt bokfört värde på 66,5 miljoner kronor sålts.

3.5.2 Insatser utanför politikområdet

Genom att politikområdets mål och verksamheter avser hela statsförvaltningen är måluppfyllelsen i hög grad avhängig utfallet av insatser utanför politikområdet. Några exempel på relevanta insatser utanför politikområdet ges nedan.

Granskningsverksamhetens resultat påverkas av insatser av andra gransknings- och kontrollorgan såsom Riksdagens revisorer, EU:s revisionssorgan samt enskilda myndigheters interna revision, controllerfunktioner, administrativa funktioner och ledningsorganisationer.

Prognosverksamheten påverkas bl.a. av hur alternativa prognostiker och andra beställare agerar samt hur beslutsfattare i riksdag, regering, kommuner och näringsliv samt massmedia utnyttjar de underlag som tas fram. I området ingår t.ex. inte de budgetprognoser som tas fram av myn-

digheter med ansvar för större anslag och transfereringar. Inte heller Regeringskansliets uppföljning och prognoser respektive Riksgäldskontorets prognoser av likviditet och lånebehov omfattas. Dessa ingår istället i andra politikområden.

Statistik. Den absolut övervägande delen av produktionen av officiell statistik sker vid SCB, alltså inom politikområdet. Ansvar för och finansieringen av statistiken är däremot uppdelat på ett tjugotal sektormyndigheter, däribland Arbetsmarknadsstyrelsen, Riksförsäkringsverket, Socialstyrelsen, Statens institut för kommunikationsanalys och Statens jordbruksverk, vilket gör att statliga insatser sker inom ett stort antal politikområden. Även kommunal sektor, som innefattar stora statistik användare och finansiärer, ligger utanför politikområdet.

Insatser inför den registerbaserade folk- och bostadsräkningen sker även inom andra politikområden.

Arbetsgivarfrågorna påverkas av hur varje enskild myndighet agerar som arbetsgivare samt hur dessa planerar sin kompetensförsörjning.

Inom arbetsgivarområdet åvilar det samtliga statliga myndigheter att betala avgifter motsvarande ca 415 miljoner kronor per år till de partsammansatta organen Trygghetsstiftelsen, Utvecklingsrådet och Statshälsan.

Staten är tillsammans med de centrala arbetstagarorganisationerna på det statliga avtalsområdet stiftare av Trygghetsstiftelsen. Trygghetsstiftelsen är den organisation som enligt det statliga trygghetsavtalet bistår dem som är övertaliga och som ansvarar för användningen av de medel som parterna har avsatt för trygghetsåtgärder.

En närmare redogörelse för Trygghetsstiftelsens verksamhet och resultat har lämnats i regeringens skrivelse 1999/2000:150 Årsredovisning för staten 1999.

Myndigheternas **fastighetsförvaltning** påverkas av hur varje enskild myndighet agerar som hyresgäst samt hur dessa klarar rollfördelningen och planerar sin lokalförsörjning.

3.6 Resultatbedömning

Resultatet av den verksamhet inom politikområdet som avser effektivisering och utveckling av statlig förvaltning återfinns till stor del inom hela statsförvaltningen. Resultatet av insatserna inom

politikområdet framgår i stor utsträckning av olika skrivelser och rapporter.

Regeringen gör den samlade bedömningen att måluppfyllelsen inom politikområdet har varit tillfredsställande under föregående år. En osäkerhet i bedömningen är att målen inte till fullo kan belysas och bedömas med tillgängliga indikatorer.

Regeringens bedömning av måluppfyllelsen för politikområdet innebär samtidigt att målen för flertalet myndigheter ligger fast, utom i de fall där förändringar framgår under avsnittet om politikens inriktning. Bedömningar av resultaten inom respektive delområde kommenteras i vissa fall mer utförligt nedan.

Regeringen har i Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150) lämnat en beskrivning av utvecklingen inom statsförvaltningen. I skrivelsen redovisas det ekonomiska läget i staten, bland annat avseende lokalkostnader och fastighetsvärden, statens konsumtion och produktion, en uppföljning av myndigheternas arbetsgivarpolitik och Riksrevisionsverkets iakttagelser med anledning av genomförda granskningar.

För en övergripande bedömning av tillståndet och utvecklingen inom den statliga förvaltningen kan RRV:s iakttagelser i verkets årliga rapport till regeringen användas som en utgångspunkt (RRV 2000:16).

Ekonomistyrningsverket (ESV) genomför på regeringens uppdrag en årlig ekonomiadministrativ värdering (EA-värdering) av myndigheter under regeringen. EA-värderingen för 1999 visar att 91 procent av myndigheterna klarat de uppställda kraven på ett fullt tillfredsställande eller tillfredsställande sätt jämfört med 88 procent 1998 och 93 procent 1997.

Målet om en kostnadseffektiv finans- och egendomsförvaltning berör främst Kammarkollegiet, Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. Samtliga har avkastning som uppfyller uppställda avkastningskrav. Av nedanstående redovisning framgår även att ett utvecklingsarbete (VESTA-projektet) pågår för att ytterligare förbättra den ekonomiska styrningen. Detta understöds av insatser för bättre prognoser om den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

Indikatorer för måluppfyllelse avseende *målet om ökad kunskap i samhället genom statistik* är den kraftigt ökade spridning och tillgänglighet som uppnåtts genom att statistikdatabaser kostnadsfritt gjorts tillgängliga på Internet.

Målet att stabs- och servicemyndigheterna skall tillhandahålla stöd av hög kvalitet kan däremot

inte helt beläggas med systematiska kvalitetsstudier, då sådana endast finns för några enskilda myndigheter. Som indikator på tjänsternas kvalitet kan istället utgångspunkt tas i bedömningarna av stabs- och servicemyndigheternas kunder, främst Regeringskansliet och andra statliga myndigheter samt övrig offentlig sektor.

Av politikområdets myndigheter har majoriteten genomfört kundundersökningar under året, men bl.a. för områdena granskning och prognoser saknas kundundersökningar. Undersökningarna visar en överlag god kundtillfredsställelse, som ligger på i princip oförändrad nivå i de fall resultaten har kunnat jämföras med tidigare års kundundersökningar. För mera långtgående slutsatser krävs att undersökningarna genomförs mer systematiskt och med mer enhetliga metoder.

Myndigheternas s.k. 2000-säkring av de tekniska systemen har fungerat väl. Det kan konstateras att övergången till år 2000 skedde utan några större störningar varken för statlig verksamhet eller enskilda medborgare.

Tilläggs kan även att de inomstatliga stöd-tjänster som myndigheterna tillhandahåller bedöms ge upphov till betydande besparingar. Enbart Statskontorets inköpsamordning på IT-området bedöms motsvara mellan 400 och 800 miljoner kronor per år i besparingar.

När det gäller *det arbetsgivarpolitiska målet* har en närmare redogörelse lämnats för myndigheternas arbetsgivarpolitik och regeringens bedömningar i Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150).

Nedan följer en genomgång av resultatet i enskilda delverksamheter inom politikområdet.

Granskningsverksamheten har genomförts instruktionsenligt samtidigt som resursinsatserna har ökat vad gäller metod- och kompetensutveckling.

När det gäller *ekonomisk styrning och utveckling av statsförvaltningen* bedöms Ekonomistyrningsverket (ESV), som har en aktiv roll i utvecklingen av den ekonomiska styrningen, ha klarat sina åtaganden under föregående år på ett bra sätt.

Statskontoret har under 1999 tagit aktiv del i det förvaltningspolitiska utvecklingsarbetet och har under året genom ett flertal utredningar och utvärderingar underlättat regeringens omprövningar av offentliga åtaganden samt ökat kunskaperna om effekterna av statliga åtgärder inom olika verksamhetsområden. Statskontoret har vidare bidragit till att göra informationsförsörj-

ningen inom den statliga förvaltningen mer effektiv.

Av den kvalitetsundersökning som genomförts framgår att det har skett en kvalitetsökning i förhållande till förra budgetåret och efterfrågan på Statskontorets tjänster är alltså hög.

Regeringen anser att arbetet med systematisk verksamhetsutveckling med utgångspunkt i uppdragsgivarnas uppfattning om kvaliteten hos myndighetens tjänster är värdefullt.

Kammarkollegiets myndighetsutövande verksamheter samt den som består av bevakning av allmänna intressen, har hanterats snabbt och rättssäkert. Kollegiet har genom ett kvalificerat och välanpassat stöd till de myndigheter som köper administrativ service eller har kollegiet som värdmyndighet gett förutsättningar för goda resultat inom deras verksamheter. Inom de verksamheter som utgör ett statligt egenregialternativ, har kollegiet erbjudit likvärdig eller bättre service till sina kunder jämfört med den privata marknaden. Kapitalförvaltningens aktie- och räntekonsortiers avkastning har överträffat jämförelseindex för femte året i rad. Den statliga inköpsamordningen har bidragit till en ökad tillgänglighet till och omsättning av ramavtal.

Statens kvalitets- och kompetensråd har främjat användningen av systematiskt kvalitetsarbete inom statliga myndigheter samt verkat för en långsiktig förvaltnings- och ledningskompetens i statsförvaltningen.

Regeringen bedömer att NOU i allt väsentligt har uppnått de uppsatta målen för sin verksamhet. NOU har verkat för att effektiv upphandling sker affärsmässigt, effektivt och lagenligt.

Regelefterlevnaden på upphandlingsområdet torde ha blivit bättre. Den tillsynsstrategi som tillämpas bör ha haft positiva effekter för tillsynsverksamheten.

Den offentliga upphandlingen har sannolikt effektiviserats och besparingar uppnåtts genom att insatser har satts in på ett tidigt stadium av utredningsarbetena på upphandlingsområdet.

Det synliga resultatet av det utvecklingsarbete som finansieras genom särskilt anslag inom politikområdet, är främst utredningsrapporter, utbildningar och tekniska system. Vad gäller effekterna av utvecklingsarbetet återfinns dessa inom hela statsförvaltningen. En redogörelse för utvecklingen av den ekonomiska styrningen lämnas i volym 1, avsnitt 10.

Ett konkret resultat av utvecklingsarbetet kan också utläsas i föreliggande proposition i och med att ett förslag om en gemensam verksam-

hetsstruktur i staten tagits fram med redovisning på politikområden och mål för dessa inom respektive utgiftsområde. Den nya strukturen och politikområdena redovisas samlat i volym 1, avsnitt 7.5.

Avseende *statliga arbetsgivarfrågor* kan nämnas att Arbetsgivarverket årligen sedan 1993 efterfrågar medlemmarnas bedömning av sin verksamhet. Av resultaten i 1999 års Servicebarometer kan utläsas att medlemmarna visar stor tillfredsställelse med det arbete Arbetsgivarverket utför. Arbetsgivarverket är till 99 procent avgiftsfinansierat, varav 90 procent hänförs till medlemsavgifter som fr.o.m. den 1 januari 2000 uppgår till 0,1 procent av medlemmens (myndighetens) bruttolönesumma.

Regeringen bedömer utifrån Arbetsgivarverkets servicebarometer samt genomförda dialoger att de prestationer som genomförts av verket har lett till en vidareutvecklad och mer samordnad statlig arbetsgivarpolitik. Detta ökar möjligheterna att uppnå en effektiv statlig förvaltning.

Regeringens sammanvägning av ett antal indikatorer pekar på att Statens Pensionsverk (SPV) hanterar tillämpningen av den statliga tjänstepensioneringen och statens tjänstegrupplivförsäkring på ett effektivt och korrekt sätt. SPV:s verksamhet och de resultat som åstadkommit under 1999 är i linje med deras uppdrag.

Med ensamrätt administrerar SPV tjänstepensioner för statstjänstemän och tillhandahåller pensionservice för 550 arbetsgivare med drygt 200 000 anställda.

SPV:s pensionsadministrativa tjänster till kommuner och landsting, statliga och kommunala bolag i konkurrens och i samarbete med andra marknadsaktörer har utvecklats och ökat i omfattning. Intresset för pensionsfrågor blir allt större och SPV har därför under 1999 påbörjat utvecklingen av tjänster för att hantera det s.k. individuella valet.

Statistikproduktionen har till största delen fullföljts enligt plan. Den ekonomiska statistiken har förbättrats, men ytterligare förbättringar behövs. Jämförbarheten med annan europeisk statistik har ökat. Kvalitetsutvecklingen har varit övervägande positiv. Det kan emellertid konstateras att vissa misstag rörande kvaliteten har gjorts under året. Kundnöjdheten bedöms ligga kvar på samma höga nivå som tidigare år. Tillgängligheten till statistiken har ökat. Bytet av teknisk plattform och ökad publicering på Internet har bidragit till detta. Antalet uttag från SCB:s statistiska databaser har ökat med 30 pro-

cent och uppgick förra året till 70 000. Sedan databaserna blev avgiftsfria den 1 januari 2000 har tillgängligheten ökat ytterligare. En oroande utveckling är att svarsbortfallen i undersökningarna har ökat under senare år.

Regeringen bedömer att förberedelsearbetet för folk- och bostadsräkningen bedrivs så att det är möjligt att genomföra den första registerbase-erade folk- och bostadsräkningen 2005.

Träffsäkerheten i *prognoseerna* har ökat under 1990-talet. Flera studier visar att Konjunkturinstitutets (KI) prognoser står sig relativt väl i såväl svensk som internationell jämförelse. Tillförlitligheten och träffsäkerheten för prognoserna har varit god de tre senaste åren. KI:s analys av inflationsutvecklingen var bättre än konsensusprognosen.

Verksamheten har, som avsett, blivit allt mer inriktad på medelfristiga analyser. Prognoserna är mer analyserande än tidigare och vändpunkter fångas numera in på ett bättre sätt, bl.a. genom barometerundersökningar och statistiska indikatorer.

Institutets statistik, prognoser och analyser är numera tillgängliga via Internet, vilket förbättrar tillgängligheten. Ekonomiska rådets verksamhet fungerar som en länk mellan å ena sidan Finansdepartementet och KI och å andra sidan den nationalekonomiska forskningen. Under det senaste året har det pågått ett arbete för att bättre ta tillvara rådets kompetens, bl.a. genom en tätare kontakt mellan rådet och departementets politiska ledning.

Rådets roll som initiativtagare till forskning är betydelsefull, liksom det gedigna underlag som rådets olika aktiviteter ger för den ekonomiska politikens utformning. Rådet har också en viktig uppgift som rådgivare till Konjunkturinstitutet i vetenskapliga frågor, särskilt inom områdena makroekonomi, modellbyggande och miljöekonomi.

I *fastighetsförvaltningen* har Fortifikationsverket lyckats minska kostnaderna för underhåll och drift betydligt mer än regeringen krävt. Underhåll och drift har också genomförts i den omfattning som överenskommit med brukarna för att bevara fastigheternas funktionella och ekonomiska värde.

Den samlade fastighetsförvaltningens kostnader har under 1999 ökat och intäkterna minskat, vilket har medfört en resultatförsämring. Statens fastighetsverk svarar för huvuddelen av det försämrade resultatet. Utnyttjandet av låneramarna har ökat och båda myndigheterna har uppnått

målen avseende avkastning och soliditet. En hög andel hyresgäster har uppfattat myndigheterna som goda och serviceinriktade hyresvärdar.

3.7 Revisionens iakttagelser

Revisionsberättelser med invändning har lämnats för Arbetsgivarverket och Kammarkollegiet. Övriga myndigheter i politikområdet erhöll inga invändningar.

Arbetsgivarverket (AgV) har mottagit följande invändning från RRV. "AgV har inte för RRV företett dokumentation som visat att verket lämnat över sin befogenhet till Rikspolisstyrelsen (RPS) att sluta kollektivavtal på sätt så att RPS erhållit rätt till den befogenhet som anges i RALS 1998–2001, punkt 3.2 Löneökningar m.m. Om en myndighet sluter ett kollektivavtal utan att ha behörighet till detta, blir avtalet utan rättslig verkan."

Avseende Arbetsgivarverket gör regeringen följande bedömning. Ombildningen av den statliga arbetsgivarorganisationen genomfördes den 1 juli 1994. I och med detta blev Arbetsgivarverket en medlemsstyrd avgiftsfinansierad myndighet. Reformen innebar även att finansutskottet med verkan fr.o.m. den 1 januari 1995 inte längre skall godkänna kollektivavtal om anställningsvillkor för statens arbetstagare. Arbetsgivarverket har enligt förordningen (1976:1021) om statliga kollektivavtal m.m. behörighet att för statens räkning sluta kollektivavtal. Huvudavtal eller avtal om medbestämmande vid beredning av regeringsärenden skall dock slutas under förbehåll om regeringens godkännande. Uppgifter som enligt förordningen ankommer på verket, däribland att sluta kollektivavtal, får verket lämna över till andra myndigheter under regeringen eller till arbetsgivaren. Det finns inga särskilda föreskrifter eller regler om hur en sådan delegering skall ske eller dokumenteras. Såväl fullmaktsgivaren Arbetsgivarverket som fullmaktstagaren RPS anser att överlämnande av behörighet skett.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att RPS ingått ett civilrättsligt giltigt och för parterna bindande lokalt avtal.

Gränserna för vad lokala avtal får innehålla bestäms av ramavtal/centrala avtal (exempelvis PA-91, ALFA och RALS 1998–2001). Dessa gränser är emellertid inte helt klara. I föreliggande fall kan det ifrågasättas om vissa delar av det lokala

avtal som RPS slutit håller sig inom dessa gränser. Enligt regeringens bedömning har det i varje fall inte varit avsett att överenskommelser av det slag som förekommit skall kunna beslutas genom lokala avtal. För att framöver undvika att liknande situationer uppkommer överväger regeringen en ändring i kollektivavtalsförordningen. Frågan om behörighet och befogenhet inom det arbetsgivarpolitiska området mellan regeringen, Arbetsgivarverket och myndigheterna liksom dessa aktörers olika roller kommer att ingå i regeringens samlade utvärdering av den arbetsgivarpolitiska reformen. Direktiv till utvärderingen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

RRV:s invändning gentemot Kammarkollegiet är att bristande intern styrning och kontroll inom verksamhetsgrenen kapitalförvaltning har medfört att fel redovisats i Kammarkollegiets årsredovisning och i årsredovisningen för kapitalförvaltningen av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet samt att medel för förvaltning avseende en pensionsfond mottagits på oklar grund.

Regeringens bedömning är att Kammarkollegiet vidtagit erforderliga åtgärder under året för att stärka den interna kontrollen och kvaliteten i verksamheten. Det bör minimera risken för felaktiga avkastningsberäkningar och riskmätt. Den utvärdering som Kammarkollegiet tillsammans med Riksförsäkringsverket kommer att utföra bör också kunna klargöra redovisningsansvaret för fonder inom socialförsäkringsområdet. Vad gäller förvaltningsuppdraget avseende en pensionsfond anser regeringen att det ryms inom Kammarkollegiets instruktionsenliga uppdrag att tillhandahålla kapitalförvaltning åt fonder och stiftelser på det statliga och kyrkliga området, under förutsättning att det grundas på ett skriftligt avtal som tydligt reglerar motparten.

Revisionsrapporter har även lämnats för Konjunkturinstitutet och Fortifikationsverket.

RRV har påvisat vissa brister avseende Konjunkturinstitutet. Bland annat har en makroekonomisk modell inte dokumenterats. Regeringen anser att det är av vikt att modellarbete fortlöpande dokumenteras för att underlätta användarnas arbete. En dokumentation av modellen har levererats under innevarande budgetår.

RRV bedömer att det är nödvändigt att Fortifikationsverket fortsätter det utvecklings- och åtgärdsarbete för att höja kvaliteten på myndighetens redovisning. RRV konstaterar samtidigt att Fortifikationsverkets arbete med att förbättra de ekonomiadministrativa rutinerna har givit re-

sultat. Myndigheterna har lagt ner mycket arbete på att förbättra rutinerna. Regeringen vill understryka att det är viktigt att Fortifikationsverket förbättrar de ekonomiadministrativa rutinerna.

3.8 Bedömningar av framtida personalkonsekvenser inom staten

Staten (inklusive affärsverken) har för närvarande knappt 230 000 anställda, vilket motsvarar cirka 5 procent av alla anställda i Sverige. Av dessa är 57 procent män och 43 procent kvinnor. Drygt 8 procent av kvinnorna och drygt 3 procent av männen arbetar deltid. Under åren 2000–2003 beräknas cirka 16 500 statsanställda avgå med ålderspension. Enligt vad regeringen inhämtat från Trygghetsstiftelsen har cirka 60 300 personer sagts upp under tiden april 1990–juni 2000. Därtill kommer cirka 3 500 personer som varit eller är föremål för förebyggande insatser. Antalet uppsagda under tiden juli 1999–juni 2000 är cirka 2 500.

Vid årsskiftet 1999/2000 skildes Svenska kyrkan från staten vilket innebar att statens arbetsgivarroll för den kyrkliga personalen har upphört.

I Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150, avsnitt 7.4) aviserade regeringen att i budgetpropositionen för 2001 lämna en sammanfattande redovisning av respektive departements bedömningar av framtida personalkonsekvenser avseende aktuella förslag. Bedömningen framgår av nedanstående tabell.

Tabell 3.2 Personalpolitiska konsekvenser

Bedömningar inom resp. departements ansvarsområde för åren 2000 - 2003 (personer)

Dep	2000	2001	2002	2003
Ju	- 230	- 101	67	325
UD	-	-	-	-
Fö	- 1 500	- 1604	- 1 126	- 263
S	0	510 ¹	270 ²	0
Fi	155	350	0	- 45
U	1 100	900	600	600
Jo	-	-	-	-
Ku	0	14	0	30
N	- 390	- 437	- 317	- 305
M	-25	-20	0	0
Summa	- 890	- 388	-506	342

¹Varav 450 inom de allmänna försäkringskassorna²Samtliga inom de allmänna försäkringskassorna

Nedan följer *övergripande kommentarer* till de bedömningar som gjorts av de personalkonsekvenser som följer av förslagen i denna budgetproposition och andra särpropositioner som förelagts riksdagen under året. Siffrorna inom parentes avser bedömningar under perioden 2000–2003.

Bedömningarna är liksom tidigare år preliminära eftersom det finns många osäkra faktorer. Huruvida bedömda minskningar av personalen faktiskt leder till uppsägningar och arbetslöshet är något som inte kan förutses. I övrigt anges kommentarer under respektive utgiftsområde.

Justitiedepartementet: De största nettoförändringarna inträffar inom polisväsendet (+710), domstolsväsendet (-90), kriminalvården (-443) och Statistiska centralbyrån (-120).

Försvarsdepartementet: Försvarsmakten gör följande bedömning för åren 2000–2004:

Tabell 3.3 Personalkonsekvenser vid Försvarsmakten

Personer

År	2000	2001	2002	2003	2004
Minskning	1 950	2 050	1 900	1 100	900
Ökning	450	550	800	850	850
Netto	-1 500	-1 500	-1 100	-250	-50

Härutöver sker större nettoförändringar vid ÖCB (+30), Kustbevakningen (+30), Försvrets materielverk (-80) och Pliktverket (ca -45).

Socialdepartementet: Personalökningen sker framförallt inom de allmänna försäkringskassorna (FK) och Statens institutionsstyrelse (SiS).

Finansdepartementet: De förväntade nettoförändringarna är främst hänförliga till ändrat hushållsmannaskap för bouppteckningsverksamheten, förstärkningar inom skatte- och tullkontrollen samt effekter av vissa rationaliseringar.

Utbildningsdepartementet: Fr.o.m. år 1997 har en successiv utbyggnad av antalet platser inom den grundläggande högskoleutbildningen ägt rum. Denna utbyggnad kommer att fortsätta under åren 2001 och 2002 med cirka 10 500 platser per år. I årets ekonomiska vårproposition sägs att utbyggnaden av den högre utbildningen skall fortsätta även år 2003. För att klara den planerade utbyggnaden krävs en fortsatt ökning av personalen de kommande åren inom högskolesektorn.

Kulturdepartementet: Den största nettoförändringen äger rum vid Världskulturmuseet i Göteborg (+30).

Näringsdepartementet: De största nettoförändringarna äger rum vid Statens Järnvägar (-852) och Banverket (-600). Förändringsarbete pågår på flera håll inom departementets verksamhetsområde. Vilka konsekvenser detta får för personalen är i nuläget svårt att bedöma.

Miljödepartementet: En mindre personalminskning bedöms kunna äga rum inom Staten geotekniska institut och inom Lantmäteriverket.

3.9 Budgetförslag

3.9.1 1:1 Konjunkturinstitutet

Tabell 3.4 Anslagsutveckling för Konjunkturinstitutet

Tusental kronor

1999	Utfall	38 880	Anslags-sparande	-190
2000	Anslag	40 002	Utgifts-prognos	40 819
2001	Förslag	44 036		
2002	Beräknat	44 959 ¹		
2003	Beräknat	45 947 ²		

¹ Motsvarar 44 036 tkr i 2001 års prisnivå.² Motsvarar 44 036 tkr i 2001 års prisnivå.

Konjunkturinstitutet skall utarbeta tillförlitliga analyser och prognoser över den ekonomiska utvecklingen samt bidra till att den ekonomiska statistiken håller god kvalitet.

Omlägningsarbetet till följd av införandet av det nya nationalräkenskapssystemet ställde krav

på stora resursinsatser under budgetåret 1999. Därvid finansierades en del av verksamheten med anslagskredit.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.5 Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
Utfall 1999	3 313	3 247	66
Prognos 2000	2 430	2 400	30
Budget 2001	1 500	1 500	0

Den avgiftsbelagda verksamheten omfattar bland annat försäljning av statistiktjänster och utredningsuppdrag till främst Regeringskansliet och olika organisationer. Under 1999 har institutet bland annat arbetat med bilagor till Långtidsutredningen och demografiska effekter på socialförsäkringssystemen. Regeringen bedömer att verksamheten kommer att minska framöver p.g.a. något lägre ersättning från EU.

Regeringens överväganden

Tabell 3.6 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	40 002
Årlig rapport för löneförhandlingar	1 000
Utvidgning av tjänstebarmetern	1 600
Omfördelning inom utgiftsområdet	1 000
Justering av premier	-131
Pris- och löneomräkning	565
Förslag 2001	44 036

Myndigheten tillförs 1 600 000 kronor för en utbyggnad av tjänstebarmetern, i likhet med vad som aviserades i budgetpropositionen för 2000. Anslaget ökas även med ett belopp om 1 000 000 kronor som motsvarar kostnaderna för en årlig rapport om de samhällsekonomiska förutsättningarna för löneförhandlingar. Finansieringen sker genom att anslaget 23:9 Medlingsinstitutet under utgiftsområde 14 minskas med motsvarande belopp. Genom omfördelning inom utgiftsområdet tillförs institutet vidare 1 000 000 kronor som skall användas för att stärka kompetensen och vidareutveckla insatserna inom om-

rådet medelfristiga beräkningar och då särskilt modellutvecklingen.

För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 44 959 000 kronor respektive 45 947 000 kronor.

3.9.2 1:2 Riksrevisionsverket

Tabell 3.7 Anslagsutveckling för Riksrevisionsverket

Tusental kronor

1999	Utfall	139 491	Anslags-sparande	10 842
2000	Anslag	148 564 ¹	Utgifts-prognos	159 530
2001	Förslag	152 140		
2002	Beräknat	155 404 ²		
2003	Beräknat	158 869 ³		

¹ Inklusive - 7 542 tkr på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000.

² Motsvarar 152 140 tkr i 2001 års prisnivå.

³ Motsvarar 152 140 tkr i 2001 års prisnivå.

Riksrevisionsverket (RRV) är central myndighet för statlig revision. RRV redovisade vid utgången av 1999 ett anslagssparande på 10 842 000 kronor. Regeringen har beslutat att RRV får behålla anslagssparandet. Större delen av det ingående anslagssparandet beräknas förbrukas under 2000.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.8 Uppdragsverksamhet

Miljoner kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	56,8	65,9	-9,1
(varav tjänsteexport)	17,2	18,9	-1,7
Prognos 2000	60,0	60,0	0,6
(varav tjänsteexport)	27,7	27,9	-0,2
Budget 2001	56	57	-1
(varav tjänsteexport)	250	250	0

Regeringens överväganden

Tabell 3.9 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	148 564
Pris- och löneomräkning	3 076
Omfördelning inom utgiftsområdet	500
Förslag 2001	152 140

Regeringen har uppdragit åt RRV att lämna ett granskningsutlåtande till regeringen avseende det underlag till årsredovisning för staten som Ekonomistyrningsverket (ESV) tar fram. Detta uppdrag bör anslagsfinansieras och en överföring till RRV från ESV görs därför med 500 000 kronor fr.o.m. år 2001. För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 155 404 000 kronor respektive 158 869 000 kronor.

3.9.3 1:3 Ekonomistyrningsverket

Tabell 3.10 Anslagsutveckling för Ekonomistyrningsverket

Tusental kronor

År	Utfall	52 606	Anslags-sparande	7 143
1999	Utfall	52 606	Anslags-sparande	7 143
2000	Anslag	59 671 ¹	Utgifts-prognos	57 400
2001	Förslag	58 475		
2002	Beräknat	59 714 ²		
2003	Beräknat	61 035 ³		

¹ Inklusivt en minskning med 1 289 tkr på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

² Motsvarar 58 475 tkr i 2001 års prisnivå.

³ Motsvarar 58 475 tkr i 2001 års prisnivå.

Ekonomistyrningsverket (ESV) är central förvaltningsmyndighet för ekonomisk styrning av statlig verksamhet samt för statliga myndigheters ekonomi- och personaladministrativa system. ESV är en stabsmyndighet som stödjer såväl regeringen som myndigheterna.

Under året har 1 677 000 kronor av det totala anslagssparandet vid ingången av 2000 förts bort som en indragning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.11 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	247 934	227 774	20 160
(varav tjänsteexport)	18 128	17 118	1 010
Prognos 2000	205 713	224 679	- 18 966
(varav tjänsteexport)	19 720	20 270	- 550
Budget 2001	191 210	195 251	- 4 041
(varav tjänsteexport)	12 120	12 646	- 526

Det balanserade överskottet vid ingången av 2001 beräknas, trots ett prognostiserat underskott år 2000 på nästan 19 000 000 kronor, uppgå till drygt 24 000 000 kronor.

Förklaringen till att nivån på intäkter och kostnader beräknas minska under perioden 1999–2000 är bl.a. att antalet installationer av ekonomiadministrativa system var ovanligt stort 1999 och att avgiften för ett personaladministrativt system sänkts som en följd av det balanserade överskottet.

Av ESV:s beräknade totala intäkter 2001 (motsvarande 251 000 000 kronor) står avgiftsintäkterna för cirka 76 procent.

I ovanstående beräkningar inkluderas de personaladministrativa systemen SLÖR/PIR och Palasso som kan komma att avyttras (se 3.5.1). Dessa system står för ca 80 000 000 kronor av beräknade avgiftsintäkter år 2001.

Regeringens överväganden

Tabell 3.12 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	59 671
Pris- och löneomräkning	804
Omfördelning inom utgiftsområdet	- 2 000
Förslag 2001	58 475

Anslaget minskar med 2 000 000 kronor för att finansiera dels en del av satsningen på den ekonomiska statistiken (se 3.9.6), dels den kvalitetsgranskning som RRV skall genomföra av ESV:s underlag till Årsredovisning för staten (se 3.9.2).

Regeringens bedömning är att minskningen år 2001 är möjlig tack vare att verksamheten fungerar väl och tack vare att det goda verksamhetsresultatet uppnåtts samtidigt som ett anslagssparande skapats.

Utvecklingen av den ekonomiska styrningen inom staten (volym 1, avsnitt 10) kommer att påverka verksamheten de närmaste åren.

För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 59 714 000 kronor respektive 61 035 000 kronor.

3.9.4 1:4 Statskontoret

Tabell 3.13 Anslagsutveckling för Statskontoret

Tusental kronor

År	Utfall	66 917	Anslags-sparande	7 627
1999	Utfall	66 917	Anslags-sparande	7 627
2000	Anslag	73 065	Utgifts-prognos	74 755
2001	Förslag	72 054		
2002	Beräknat	73 590 ¹		
2003	Beräknat	75 224 ²		

¹ Motsvarar 72 054 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 72 054 tkr i 2001 års prisnivå.

Statskontoret är en central förvaltningsmyndighet för utrednings- och utvärderingsverksamhet samt en stabsmyndighet åt regeringen. Statskontoret har under 1999 utnyttjat 2 320 000 kronor av sitt ingående anslagssparande på 9 947 000 kronor. Vid utgången av 1999 redovisades 7 627 000 kronor i anslagssparande. Under 2000 har 1 689 000 kronor av anslagssparandet förts bort genom regeringsbeslut. Den avgiftsfinansierade inköpsamordningen redovisar ett överskott på 3 617 000 kronor för 1999.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.14 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader ¹	Resultat (intäkt - kostnad)
SPAR-avgifter				
Utfall 1999	8 034	0	0	8 034
Prognos 2000	8 300	500	500 ²	8 800
Budget 2001	8 800	500	500	9 300
Landstingsavtalen				
Utfall 1999	8 605	0	0	8 605
Prognos 2000	8 368	0	0	8 368
Budget 2001	8 470	0	0	8 470

¹ Kostnaderna för SPAR belastar anslaget 1:4. Kostnaderna för landstingsavtalen belastar anslaget 1:5.

² Efter en ändring av regleringsbrevet under 2000 får Statskontoret disponera den del av SPAR-avgifterna som är nödvändigt för att ersätta Riksskatteverket (RSV) för de uppgifter RSV tillför SPAR.

Statskontoret svarar för kanslifunktionen för Statens personadressregisternämnd (SPAR) liksom för administrationen av vissa avtal som slutits mellan Statens förhandlingsnämnd och vissa landsting ("landstingsavtalen").

Tabell 3.15 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt - kostnad)
Utfall 1999	40 251	36 634	3 617
Prognos 2000	37 600	39 100	-1 500
Budget 2001	38 600	38 600	0

Statskontorets kostnader för inköpsamordningen finansieras genom avgifter som tas ut av de leverantörer som myndigheten träffar avtal med.

Regeringens överväganden

Tabell 3.16 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	73 065
Justering av premier	- 1 010
Pris- och löneomräkning	999
Omfördelning inom utgiftsområdet	- 1 000
Förslag 2001	72 054

Med anledning av en förändrad finansiering av avtalsförsäkringar inom det statliga området har det genom en teknisk justering av anslaget förts bort 1 010 000 kronor. Av anslaget har 1 000 000 kronor omfördelats inom utgiftsområdet. Regeringen föreslår att anslaget för år 2001 uppgår till 72 054 000 kronor. För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 73 590 000 kronor respektive 75 224 000 kronor.

3.9.5 1:5 Täckning av merkostnader för lokaler

Tabell 3.17 Anslagsutvecklingen för Täckning av merkostnader för lokaler

Tusental kronor

År	Utfall	16 031	Anslags-sparande	7 943
1999	Utfall	16 031	Anslags-sparande	7 943
2000	Anslag	16 400	Utgifts-prognos	11 963
2001	Förslag	8 800		
2002	Beräknat	420		
2003	Beräknat	425		

De utgifter som belastar anslaget är hyror för vissa tomma lokaler som staten har betalningsansvaret för till dess avtalen går att avveckla. De huvudsakliga faktorer som styr utgifterna på om-

rådet är avtalskonstruktionerna samt möjligheterna att upplåta lokalerna i andra hand. Statskontoret disponerar anslaget.

Regeringens överväganden

Det besparingsmål för anslaget om 5 procent som regeringen fastställde i regleringsbrevet för år 1999 har uppfyllts. Under 2000 har 7 427 000 kronor av anslagssparandet ställts till regeringens disposition.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett anslag på 8 800 000 kronor. För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 420 000 kronor respektive 425 000 kronor.

3.9.6 1:6 Statistiska centralbyrån

Tabell 3.18 Anslagsutveckling för Statistiska centralbyrån

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
1999	364 001	2 439 ¹	
2000	386 272 ²		368 515
2001	Förslag	376 303	
2002	Beräknat	383 064 ³	
2003	Beräknat	392 500 ⁴	

¹ Varav 2 632 tkr till regeringens disposition.

² Inklusivt en ökning med 1 500 tkr för vakansstatistik på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000.

³ Motsvarar 375 253 tkr i 2001 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 376 253 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget finansierar produktion av officiell statistik och uppgifter som avser samordning och utveckling av det statistiska systemet. Målet med verksamheten är lättillgänglig statistik som är opartisk, relevant, tillförlitlig, aktuell och jämförbar. Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet omsluter drygt 750 000 000 kronor varav drygt hälften finansieras med avgifter. Under 2000 har 700 000 kronor av anslaget ställts till regeringens disposition. Anslagssparandet har använts fullt ut.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.19 Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt-kostnad)
Utfall 1999	355 700	355 000	700
(varav tjänsteexport)	58 900	58 700	200
Prognos 2000	375 000	380 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	55 600	57 100	-1 500
Budget 2001	406 000	406 000	0
(varav tjänsteexport)	56 000	56 000	0

Verksamheten omfattar bl.a. produktion av officiell statistik och annan statistik för statistikansvariga myndigheter och andra beställare samt tjänsteexport.

Regeringens överväganden

Tabell 3.20 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	386 272
Pris- och löneomräkning	5 177
Vakansstatistik	2 100
Ekonomisk statistik	10 000
Arbetsmarknadsstatistik	13 100
Finansiering av FoB	-150
Justering av premier	-14 196
Överföring av lönestatistik	-26 000
Förslag 2001	376 303

SCB tillförs totalt 25 200 000 kronor. Arbetsmarknadsstatistiken tillförs 13 100 000 kronor. Finansiering sker genom att anslagen 22:1 *Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader* och 22:3 *Köp av arbetsmarknadsutbildning och övriga kostnader* under utgiftsområde 13 minskas med 5 000 000 kronor respektive 5 100 000 kronor samt att anslaget 33:1 *Allmänna regionalpolitiska åtgärder* under utgiftsområde 19 minskas med 3 000 000 kronor. Den ekonomiska statistiken tillförs 3 miljoner kronor i nivåhöjning samt 7 000 000 kronor per år under tre år från och med 2001 för att möjliggöra en långsiktig prioritering av ekonomisk statistik. Finansiering av nivåhöjningen sker genom att anslagen 1:3 *Ekonomistyrningsverket*, 1:4 *Statskontoret* och 1:8 *Kammarkollegiet* minskas med 1 500 000 kronor, 1 000 000 kronor respektive 500 000 kronor. Fi-

nansiering av förstärkningen under tre år sker genom omfördelningar inom utgiftsområdet.

Riksdagen har tidigare beslutat att öka SCB:s anslag med 1 500 000 kronor för att förbättra vakansstatistiken (prop. 1999/2000:100, bet. 1999/2000:FiU27, rskr. 1999/2000:262). Regeringen föreslår att ytterligare 2 100 000 kronor tillförs anslaget för detta ändamål. Finansiering sker genom att anslaget 22:1 *Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader* under utgiftsområde 13 minskas.

Riksdagen har tidigare beslutat att en ny myndighet, Medlingsinstitutet, skall ansvara för lönestatistiken vilket innebär att 26 000 000 kronor förs över till institutet från den 1 januari 2001 (prop. 1999/2000:32, bet. 1999/2000:AU5, rskr. 1999/2000:149).

Regeringen föreslår ett anslag för 2001 på 376 303 000 kronor. Anslaget för 2002 har beräknats till 383 064 000 kronor. Anslaget för 2003 har beräknats till 392 500 000 kronor.

3.9.7 1:7 Folk- och bostadsräkning

Tabell 3.21 Anslagsutveckling för Folk- och bostadsräkning

Tusental kronor

1999	Utfall	5 428	Anslags-sparande	180 948
2000	Anslag	13 000	Utgifts-prognos	14 000
2001	Förslag	10 000		
2002	Beräknat	78 000		
2003	Beräknat	12 000		

Målet med verksamheten är att år 2005 genomföra en registerbaserad folk- och bostadsräkning av god kvalitet, inom givna ekonomiska ramar och med liten börda för uppgiftslämnarna. Det stora anslagssparandet vid utgången av 1999 hänger samman med att förberedelserna för den registerbaserade folk- och bostadsräkningen har senarelagts.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår ett anslag för år 2001 på 10 000 000 kronor. Anslaget för år 2002 har beräknats till 78 000 000 kronor. Anslaget för 2003 har beräknats till 12 000 000 kronor.

3.9.8 1:8 Kammarkollegiet

Tabell 3.22 Anslagsutveckling för Kammarkollegiet

Tusental kronor

1999	Utfall	26 534	Anslags-sparande	6 252
2000	Anslag	32 889	Utgifts-prognos	29 057
2001	Förslag	31 049		
2002	Beräknat	31 707 ¹		
2003	Beräknat	32 409 ²		

¹Motsvarar 31 049 tkr i 2001 års prisnivå.

²Motsvarar 31 049 tkr i 2001 års prisnivå.

Kammarkollegiet är en central förvaltningsmyndighet med uppgifter som tillståndsgivning, registrering och tillsyn samt bevakning av statens rätt och allmänna intressen. Kammarkollegiet skall också utgöra ett statligt egenregi-alternativ vad gäller kapitalförvaltning, administrativ service, föräkringsverksamhet och fordringsbevakning.

Kammarkollegiets verksamhet finansieras till drygt 80 procent med avgifter och andra ersättningar. För den anslagsfinansierade delen av verksamheten hade myndigheten vid utgången av 1999 ackumulerat ett anslagssparande på drygt 6 250 000 kronor. Regeringen har dragit in 1 522 000 kronor av anslagssparandet och ställt 3 000 000 kronor till regeringens disposition.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.23 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt -kostnad)
Utfall 1999	127 894	127 194	700
Prognos 2000	165 023	166 408	- 1385
Budget 2001	166 840	167 540	- 700

Den avgiftsbelagda verksamheten omfattar kapitalförvaltning administrativ service, försäkringsverksamhet, fordringsbevakning samt statlig inköpsamordning.

Regeringens överväganden

Tabell 3.24 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	32 889
Justering av premier	-3 832
Pris och löneomräkning	2 492
Omfördelning inom utgiftsområdet	-500
Förslag 2001	31 049

Regeringen föreslår ett anslag för år 2001 på 31 049 000 kronor. Anslaget har räknats ned med 500 000 kronor och motsvarande medel har överförts till Statistiska centralbyrån för år 2001. För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 31 707 000 respektive 32 409 000 kronor.

3.9.9 1:9 Nämnden för offentlig upphandling

Tabell 3.25 Anslagsutveckling för Nämnden för offentlig upphandling

Tusental kronor

1999	Utfall	7 130	Anslags-sparande	373
2000	Anslag	7 637	Utgifts-prognos	8 010
2001	Förslag	7 235		
2002	Beräknat	7 391 ¹		
2003	Beräknat	7 556 ²		

¹ Motsvarar 7 235 tkr i 2001 års prisnivå

² Motsvarar 7 235 tkr i 2001 års prisnivå

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) skall verka för att offentlig upphandling sker af-färsmässigt, effektivt och lagenligt. NOU hade vid utgången av 1999 ett anslagssparande på 373 000 kronor.

Anslagssparandet har använts på det sätt som regeringen angav i budgetpropositionen för 1995, nämligen för bl.a. finansiering av extra anställd personal och viss statistikinsamling.

Anslagssparandet beräknas komma att förbrukas under 2 000.

Regeringens överväganden

Tabell 3.26 Beräkning av anslaget för 2000

Tusental kronor

Anslag 2000	7 637
Pris- och löneomräkning	98
Minskning maa engångsvis förstärkning år 2000	-500
Förslag 2001	7 235

Regeringen föreslår att anslaget för 2001 uppgår till 7 235 000 kronor. För 2002 har anslaget beräknats till 7 391 000 kronor och för 2003 till 7 556 000 kronor.

3.9.10 1:10 Statens kvalitets- och kompetensråd

Tabell 3.27 Anslagsutveckling för Statens kvalitets- och kompetensråd

Tusental kronor

1999	Utfall	7 919 ¹	Anslags-sparande	2 081
2000	Anslag	10 815 ¹	Utgifts-prognos	11 749
2001	Förslag	10 954		
2002	Beräknat	11 177 ²		
2003	Beräknat	11 418 ³		

¹ Varav 631 tkr på tilläggsbudget i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2000.

² Motsvarar 10 954 tkr i 2001 års prisnivå.

³ Motsvarar 10 954 tkr i 2001 års prisnivå.

Statens kvalitets- och kompetensråd skall stödja och stimulera arbetet med kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning inom den statliga förvaltningen. Verksamheten finansieras huvudsakligen med anslag, men även till viss del med avgiftsintäkter. Vid utgången av budgetåret 1999 hade myndigheten ett anslagssparande på 2 081 000 kronor. Anslagssparandet beror på att myndigheten var helt ny och under uppbyggnad. Regeringen har beslutat att myndigheten får disponera hela anslagssparandet, varav cirka hälften kommer tas i anspråk under innevarande budgetår enligt myndighetens prognos. Myndigheten disponerar utöver ramanslaget ett äldreanlag, D3 Bidrag till förnyelsefonder på det statligt reglerade området, utgiftsområde 14. Den 30 juni 2000 fanns det 40 144 000 kronor oförbrukade på detta anslag.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Rådets avgiftsinkomster består av avgifter för utbildningar och konferensuppdrag och delfinansierar kostnader för olika aktiviteter. För 1999 hade myndigheten intäkter på 260 000 kronor. Prognosen för 2000 och 2001 är 2 200 000 kronor respektive 1 000 000 kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 3.28 Beräkning av anslaget för 2001

Tusentals kronor

Anslag 2000	10 815
Pris och löneomräkning	139
Förslag 2001	10 954

Regeringen föreslår att anslaget för 2001 uppgår till 10 954 000 kronor. För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 11 177 000 kronor respektive 11 418 000 kronor.

3.9.11 1:12 Ekonomiska rådet

Tabell 3.29 Anslagsutveckling för Ekonomiska rådet

Tusentals kronor

1999	Utfall	1 832	Anslags-sparande	366
2000	Anslag	1 727	Utgifts-prognos	2 020
2001	Förslag	2 052		
2002	Beräknat	1 789 ¹		
2003	Beräknat	1 829 ²		

¹ Motsvarar 1 752 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 1 752 tkr i 2001 års prisnivå.

Ekonomiska rådet består av nationalekonomiska forskare och är knutet till Finansdepartementet. Kostnaderna avser främst arvoden för rådets ledamöter, forskararvoden samt kostnader i samband med publicering och övrig presentation av forskningsresultaten. Vid utgången av budgetåret 1999 hade Ekonomiska rådet ett anslagssparande på 366 000 kronor, vilket berodde på att en planerad konferens inte genomfördes förrän i början av 2000. Större delen av anslagssparandet beräknas tas i anspråk under innevarande budgetår.

Regeringens överväganden

Tabell 3.30 Beräkning av anslaget för 2001

Tusentals kronor

Anslag 2000	1 727
Pris- och löneomräkning	25
Engångsvis förstärkning	300
Förslag 2001	2 052

Regeringen föreslår att anslaget för år 2001 uppgår till 2 052 000 kronor. Det inkluderar en engångshöjning på 300 000 kronor för att rådet skall kunna arrangera en konferens om finanspolitiken inom EMU under det svenska ordförandeskapet våren 2001.

För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 1 789 000 kronor respektive 1 829 000 kronor.

3.9.12 1:13 Utvecklingsarbete

Tabell 3.31 Anslagsutveckling för Utvecklingsarbete

Tusentals kronor

1999	Utfall	24 616	Anslags-sparande	51 594
2000	Anslag	17 570	Utgifts-prognos	54 290
2001	Förslag	19 720		
2002	Beräknat	17 370		
2003	Beräknat	19 670		

Anslaget finansierar insatser som avser budget- och verksamhetsutveckling samt utvecklingsinsatser för myndigheternas ledning. Kostnaderna för utvecklingsarbetet blev betydligt lägre än beräknat 1999, bl.a. beroende på förseningar av det s.k. VESTA-projektet (Verktyg för ekonomisk styrning i staten) samt av det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet. Vissa av de övriga projekten har också blivit något förskjutna i tiden. Av denna anledning har ett stort anslagssparande uppstått under 1999. Anslagssparandet bedöms till stor del förbrukas under innevarande år.

Bemyndigande om ekonomiska förpliktelser

Regeringen har för budgetåret 2000 ett bemyndigande från riksdagen att göra ekonomiska åtaganden som innebär utgifter på högst 50 000 000 kronor efter år 2000 för VESTA-projektets genomförande. Bemyndigandet har ännu inte ut-

nyttjats. Regeringen bedömer dock att motsvarande bemyndigande behövs även för år 2001.

Regeringens överväganden

Tabell 3.32 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	17 570
Ökat resursbehov	2 500
Omfördelning inom utgiftsområdet	- 350
Förslag 2001	19 720

Vid beräkningen av anslaget har hänsyn tagits till det stora anslagssparandet, som vid ingången av år 2000 uppgick till 51 600 000 kronor. Ett belopp om 350 000 kronor omfördelas inom utgiftsområdet.

För 2002 och 2003 har anslaget beräknats till 17 370 000 kronor respektive 19 670 000 kronor.

3.9.13 Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverk är en central förvaltningsmyndighet och förvaltar det fastighetsbestånd som regeringen bestämmer.

Redovisning av uppgifter om det ekonomiska läget

Tabell 3.33 Redovisning av uppgifter om det ekonomiska läget för Statens fastighetsverk

Miljoner kronor

	År 1999	%	År 1998	%
Utnyttjad låneram	4 850	69,2	4 850	69,2
Totala kostnader för verksamheten	1 182		1 126	
Totala intäkter för verksamheten	1 738		1 824	
- intäkter av anslag	50		75	
- intäkter av hyror	1 534		1 562	
- intäkter av bidrag	5		3	
Resultat för verksamheten	556		698	

Låneram

Under förutsättning att soliditeten inte understiger 50 procent kommer nya lån årligen att tas upp i Riksgäldskontoret för att finansiera de lö-

pande investeringarna. Den ökade belåningen beräknas med oförändrad räntesats innebära en ränteökning med 15 000 000 kronor eller 5 procent under år 2001 jämfört med utfallet år 1999.

Framöver kommer den av riksdagen beviljade låneramen om 7 000 000 000 kronor att utnyttjas i mycket högre grad bl.a. beroende på Världskulturmuseets etablering i Göteborg och ombyggnaden av Regeringskansliets lokaler, m.m.

Regeringen föreslår att Statens fastighetsverk får en låneram om 7 000 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för budgetåret 2001.

Investeringsplan

Tabell 3.34 Investeringsplan för Statens fastighetsverk

Miljoner kronor

	Anskaffat 1999	Prognos 2000	Budget 2001	Beräknat 2002	Beräknat 2003
Inrikes	159	327	348	320	188
Utrikes	77	43	237	27	13
Mark	2	31	7	4	4
Summa	237	398	378	351	205

3.9.14 Fortifikationsverket

Fortifikationsverket är en central förvaltningsmyndighet med huvuduppgift att förvalta statens fastigheter avsedda för försvarsändamål, s.k. försvarsfastigheter.

Redovisning av uppgifter om det ekonomiska läget

Tabell 3.35 Redovisning av uppgifter om det ekonomiska läget för Fortifikationsverket

Miljoner kronor

	År 1999	%	År 1998	%
Utnyttjad låneram	2 774	75,4	2 319	56,2
Totala kostnader för verksamheten	2 484		2 483	
Totala intäkter för verksamheten	3 310		3 281	
Resultat för verksamheten	826		798	

Låneram

Fortifikationsverket disponerar en låneram i Riksgäldskontoret för budgetåret 2000 om

3 460 000 000 kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler samt en låneram på 215 000 000 kronor för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten. Redovisad plan för investeringar bygger på det investeringsbehov som angetts av brukarna för åren 2000–2002. Osäkerheten är stor för såväl totalnivån som fördelningen mellan lånefinansierade investeringar och investeringar finansierade enligt betalplan. Osäkerheten gäller framför allt för senare delen av perioden.

Investeringsplan

Regeringen föreslår att låneramen för Fortifikationsverket i Riksgäldskontoret höjs till totalt 4 200 000 000 kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler. Därutöver föreslås att Fortifikationsverket får en låneram om 200 000 000 kronor för investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål.

Tabell 3.36 Investeringsplan för Fortifikationsverket

Miljoner kronor

	Anskaffat 1999	Prognos 2000	Budget 2001	Beräknat 2002	Beräknat 2003
Summa	564	558	800	700	550

4 Politikområde Finansiella system och tillsyn

4.1 Omfattning

Politikområdet omfattar reglering och tillsyn av finansiella marknader, statsskuldsförvaltning, statliga garantier, insättarskydd, statens in- och utlåning samt kassahållning, premiepensionssystemet, internationellt finansiellt samarbete, kompletterande redovisningsnormer samt tillsyn av spelmarknaden. Politikområdet omfattar i princip tre av dagens fem verksamhetsområden i utgiftsområde 2, nämligen *Det finansiella systemet, Särskilda finansierings- och garantiåtaganden* samt *Premiepensionssystemet*.

Räntor och provisionskostnader för statsskulden ingår inte i politikområdet, utan redovisas i utgiftsområde 26. Det nuvarande anslaget *B4 Riksgäldskontoret: Vissa kostnader för upplåning och låneförvaltning* föreslås upphöra på statsbudgeten fr.o.m. 2001 (se även avsnitt 4.8.3). Förändringen syftar främst till att undvika att budgetrestriktioner leder till målkonflikter och suboptimering i upplåningen och förvaltningen av statsskulden.

Området omsluter ca 540 miljoner kronor i anslag, varav huvuddelen avser sex myndigheters verksamhet (exklusive AP-fonderna). Cirka tio procent av anslagen avser bidrag till vissa multilaterala organisationer verksamma på det finansiella området och i internationellt ekonomiskt samarbete.

Planerade investeringar uppgår för närvarande till över 1 miljard kronor, inberäknat den hittills lånefinansierade uppbyggnaden och driften av premiepensionssystemet.

De sex myndigheter som ingår - Finansinspektionen, Bokföringsnämnden, Insättnings-

garantinämnden, Riksgäldskontoret, Premiepensionsmyndigheten samt Lotteriinspektionen inom utgiftsområde 17 - har tillsammans ca 580 anställda.

Myndigheternas avgiftsuttag har de senaste åren uppgått till ca 2,5 miljarder kronor per år. Detta förväntas dock minska kraftigt när insättningsgarantisystemet nått målsatt fonderingsnivå, vilket väntas ske under år 2001. Merparten av avgifterna härrör från icke-statliga kunder.

Politikrådets gemensamma nämndare är att förvalta, garantera, tillse och reglera hanteringen av mångmiljardbelopp. Inom området återfinns t.ex. förvaltningen av 89 procent av statens utestående ekonomiska förpliktelser i form av garantier, motsvarande en kapitalsskuld på ca 600 miljarder kronor. Vidare ingår förvaltningen av statsskulden på ca 1 300 miljarder kronor och förvaltning av premiepensionsmedel som per den 30 juni 2000 uppgick till ca 85 miljarder kronor. Tillsynen av 2 500 finansmarknadsinstitut innefattar institutens hantering av tillgångar (balansomslutning) på ca 6 000 miljarder kronor. Förvaltningen av värdepappersinnehavet i vissa multilaterala organisationer värderas till drygt 4 miljarder kronor.

Inom politikområdet ingår även tillsynen över spelmarknaden som beräknas omsätta 31 miljarder kronor per år, varav 58 procent eller 18 miljarder kronor återgår i form av vinstutbetalningar till svenska hushåll.

Reglering och tillsyn av det finansiella systemet omfattar tillsyn av kredit-, försäkrings- och värdepappersmarknaderna och avser den verksamhet som bedrivs inom ramen för Finansinspek-

tionen. Därtill ingår Bokföringsnämndens normgivning i redovisningsfrågor.

Statskultsförvaltningen omfattar den verksamhet som Riksgäldskontoret bedriver för upplåning och förvaltning av den svenska kronskulden och skulden i utländsk valuta.

Statliga garantier omfattar utfärdande och förvaltning av garantier och lån med kreditrisk. Verksamheten bedrivs av Riksgäldskontoret och Insättningsgarantinämnden.

Övrig finansiell förvaltning omfattar verksamhet som syftar till en effektiv finans- och kapitalförvaltning inom staten. Verksamheten bedrivs dels av Riksgäldskontoret (RGK) och avser RGK:s uppgifter inom den statliga finansförvaltningen, dels av Premiepensionsmyndigheten (PPM) och Insättningsgarantinämnden (IGN).

Internationella finansiella institutioner omfattar för närvarande anslag för två inter-

nationella finansiella institutioner; Nordiska investeringsbanken (NIB) och Europeiska utvecklingsbanken (EBRD). Till området kan även åtaganden gentemot institutioner såsom Världsbanken (IBRD), Europeiska investeringsbanken (EIB) och Europarådets utvecklingsbank (CEB) räknas.

Tillsyn av spelmarknaden omfattar Lotteriinspektionens tillståndsgivning och typgodkännande samt övergripande tillsyn och kontroll av den totala spel- och lotterimarknaden, bl.a. det illegala spelet, och avgivande av yttranden. Lotteriinspektionen skall även sprida kunskap om lotterilagstiftningen och genomföra utbildning för marknadsaktörer. Regeringen skall också informeras om utvecklingen på spel- och lotterimarknaden.

Särskilda garantiåtaganden omfattar Riksbankens kreditgaranti för lån till Brasilien genom banken för internationell betalningsutjämning (BIS) samt avgiften för Stadshypotekskassans grundfond.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet Finansiella system och tillsyn

Miljoner kronor

	Utfall 1999	Anslag 2000 ¹	Utgifts- prognos 2000	Förslag anslag 2001	Beräknat anslag 2002	Beräknat anslag 2003
Anslag inom utgiftsområde 2						
2:1 Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet ²	-5,1	0	-3,1	0	-	-
2:2 Finansinspektionen	123,7	130,4	131,1	130,2	132,9	135,8
2:3 Insättningsgarantinämnden	6,3	5,3	7,1	8,1	9,3	9,5
2:4 Riksgäldskontoret; Förvaltningskostnader	79,9	86,4	92,8	256,4	263,1	271,8
2:6 Bokföringsnämnden	5,7	8,8	7,7	7,4	7,6	7,7
2:7 Avgift till stadshypotekskassan	50,0	5,0	12,0	9,4	9,4	9,4
2:8 Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken	18,5	18,7	17,2	18,7	-	-
2:9 Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken	-	60,0	53,1	60,0	60,0	60,0
2000 B4 Riksgäldskontoret; Vissa kostnader för upplåning och låneförvaltning	376,2	425,0	388,8	-	-	-
1997 02B3 Statliga ägarinsatser m.m. i Nordbanken	0,6	-	25,0	-	-	-
1997 02B6 Värdering m.m. av aktier i VPC AB	1,0	-	-	-	-	-
1997 02B7 Investeringar i infrastrukturen på den svenska finansmarknaden	-	-	49,7	-	-	-
Totalt utgiftsområde 2	656,9	739,6	781,4	490,2	482,2	494,2
Anslag inom utgiftsområde 17						
2:1 Lotteriinspektionen	21,8	28,5	28,5	28,9	29,5	30,1
Totalt politikområde Finansiella system och tillsyn³	678,6	768,0	809,8	519,1	511,7	524,3

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

² Anslaget är ett tusenkronorsanslag.

³ Differens uppstår vid summering till följd av avrundning.

4.3 Mål

Mål för 2001

Regeringens förslag: Målet för politikområdet är dels att det finansiella systemet skall vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd, dels att tillsynen skall bedrivas effektivt, dels att kostnaderna för statsskulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken beaktas och att statens finansförvaltning bedrivs effektivt.

Regeringen har valt att utgå från de mest centrala av innevarande års effektmål inom utgiftsområde 2 för att formulera ett överordnat mål för politikområdet. Motiven är i korthet följande.

Politikområdet rymmer en rad olika verksamheter med betydelse för den finansiella sektorn och spelmarknaden. Merparten av verksamheterna kan i vid mening sägas avse olika finansiella system och marknader som skall hantera betydande ekonomiska belopp. Dessa verksamheter kan te sig tämligen olika men kan sägas ha gemensamma nämnare i form av snarlika grundläggande intressen som berör frågor om stabilitet, effektivitet och konsumentskydd. Dessa intressen, som uttryckt på olika sätt återfinns i berörd lagstiftning, bör därför ingå som komponenter i politikområdets övergripande mål.

Det finansiella systemet: Det finansiella systemet omfattar såväl de finansiella marknaderna som privata och statliga finansiella institutioner. De finansiella institutionerna omfattar bl.a. banker och andra finansiella intermediärer, försäkringsbolag, fondkommissionärer och clearingorganisationer.

Staten har ett starkt intresse av att det finansiella systemet är stabilt och sunt så att samhällsmerkostnader av systemstörningar i centrala samhällsfunktioner såsom betalningssystem m.m. undviks.

Många överväganden kring regelverket inom politikområdet syftar därutöver till att effektivisera de finansiella systemen genom att skapa utrymme för produktutveckling, nyetablering och ökad konkurrens. Detta åstadkoms t.ex. genom att undvika särreglering, icke-diskriminerande regler samt genom att sträva efter internationell samordning och god genomlysning.

Konsumentskydd är inte specifikt just för detta politikområde utan återfinns inom den generella konsumentlagstiftningen, vid vissa tvistlösningsinstanser och i politikområdet Konsumentpolitik. Särskilt viktigt att beakta för konsumentskyddet inom den finansiella sektorns område är bl.a. produkternas komplexitet, fungerande klagomålshantering samt avvägningar kring risk- och säkerhetsshantering.

Internationella finansiella institutioner: Staten skall agera för att de internationella finansiella institutionerna handlar inom givna mandat, stärker den internationella och de nationella finansiella marknaderna och främjar hållbar ekonomisk utveckling samt tillse Sveriges övriga positioner hävdade i var och en av institutionerna.

Statsskuldsvärvaltning: Statens skuld, med undantag för den skuld som förvaltas av affärsverken, skall förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen skall ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

Statens finans- och kapitalförvaltning: De medel som staten förvaltar skall hanteras ändamålsenligt och effektivt samt till nytta för användarna.

Tillsyn av spelmarknaden: Staten skall verka för en säker spel- och lotteriverksamhet i Sverige och att marknadens aktörer följer regelverket.

När det gäller spelmarknaden finns en del målkomponenter som ligger utanför de föreslagna målsättningarna för politikområdet, nämligen målen om att främja en bred trav- och galoppsport, ett socialt ansvarstagande och en väl utbyggd service. Dessa delar kan dock kopplas till andra politikområden såsom djurpolitik, folkhälsopolitik och regionalpolitik (se avsnitt 4.5.2 om insatser utanför politikområdet).

Mål för 2000

Resultatbedömningen som görs i denna proposition avser de viktigaste och för politikområdet mest relevanta mål som angavs i budgetproposition för 2000. Dessa mål framgår nedan.

- Det finansiella systemet skall vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd.
- Myndigheterna skall erbjudas stöd av hög kvalitet. Detta skall bl.a. ske genom tillhållande av system, tjänster, normgivning och metodutveckling.

- Statens skuld, med undantag för den skuld som förvaltas av affärsverken, skall förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen skall ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.
- Statsfinanserna och statens egendom skall förvaltas på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Genom bl.a. tillförlitliga prognoser och analyser skall beslutsfattare erbjudas information om den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.
- Hög säkerhet i den legala spelhanteringen skall eftersträvas och en effektiv och oberoende kontroll möjliggöras. Vidare skall statens ambition vara att aktivt verka för att marknaden långsiktigt utvecklas på ett positivt sätt för att möjliggöra inkomster till staten och föreningslivet samt möjliggöra en bred trav- och galoppsport av god kvalitet. Detta skall dock ske inom ramen för ett socialt ansvarstagande, en väl utbyggd service och utan risk för att säkerheten i hanteringen eftersätts.

4.4 Politikens inriktning

Reglering och tillsyn av det finansiella systemet

Inriktningen på arbetet med regleringen av den finansiella sektorn är att finansiella företag i största möjliga utsträckning bör regleras som andra företag. Särreglering och tillsyn på det finansiella området bör framför allt motiveras med behovet av att minska risken för systemstörningar och särregler bör framför allt inriktas på att undvika sådana negativa effekter.

Lagstiftningen bör dock inte förhindra utvecklingen av nya produkter och produktionsteknik eller branschglidning. Positiva stabilitetseffekter av en reglering måste alltid vägas mot kostnaderna.

Sverige skall erbjuda största möjliga öppenhet för nyetableringar. Utländska företag skall t.ex. behandlas på samma sätt som svenska företag, förutsatt att de uppfyller krav på reglering och tillsyn i hemlandet.

Inom denna sektor finns ett starkt behov av ett gott konsumentskydd med tydlig information, att rådgivning och förmedling är tillförlitlig och att reklamationshanteringen är effektiv. I

huvudsak bör dock konsumentskyddet inordnas i den generella konsumentlagstiftningen.

Banklagskommittén

En genomgripande översyn och modernisering av lagstiftningen för banker och kreditmarknadsföretag sker för närvarande. Avsikten är att renodla motiven till reglering och tillsyn av dessa företag samt avgränsa och anpassa lagstiftningen därefter. Definitionen av bankrörelse ses över mot bakgrund av de grundläggande skyddsintressena, liksom bankernas ensamrätt till inlåning från allmänheten. Skyddsvärdet i enskilda finansieringsverksamheter, med betoning på systemskyddet, avses mer entydigt ligga till grund för lagstiftningen på området. Översynen av den finansiella lagstiftningen kan även väntas omfatta ett förslag till särskild ordning för att hantera banker i kris.

Värdepappersfondsutredningen

I december 1999 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av lagstiftningen om värdepappersfonder och andra företag för kollektiva investeringar. Utredaren skall kartlägga och utvärdera fondmarknaden i Sverige och några andra länder samt följa det pågående arbetet inom EU med två framlagda direktivförslag. Utredaren skall även analysera behovet av ändringar i gällande regelverk och, om det behövs, föreslå ändringar i syfte att skapa ett modernt och flexibelt regelverk för värdepappersfonder.

Värdepapperisering

Regeringen avser att under hösten 2000 lämna en proposition om värdepapperisering. Syftet är att ge möjligheter till en effektivare kapitalanvändning i institut som sysslar med olika former av kreditgivning, som t.ex. bostadsinstitut. Vidare fortsätter regeringen att bereda den närliggande frågan om s.k. säkra obligationer.

Bokföringsnämnden

Bokföringsnämndens arbete skall även fortsättningsvis inriktas på att främja utvecklingen av god redovisningssed i företagens bokföring och offentliga redovisning. Arbetet med kompletterande normgivning med anledning av den nya bokföringslagen liksom arbetet med förenklade regler för små och medelstora företag är prioriterat.

Myndighetsstyrning

Regeringen avser att fortsätta utveckla styrningen av myndigheterna inom området. I syfte att förbättra målformuleringar och, uppföljningar av Finansinspektionens verksamhet samt dess effekter på den finansiella marknadens stabilitet pågår arbeten inom Finansutskottet, Finansdepartementet och hos Finansinspektionen.

Statsskuldsvärdningen

Riksdagen beslutade i maj 1998 att införa en ny modell för statsskuldsvärdningen. Genom beslutet har en tydlig ansvarsfördelning mellan riksdagen, regeringen och Riksgäldskontoret skapats, målet för statsskuldsvärdningen preciserats och utvärderingen av värdningen av statsskulden lyfts fram.

Den nya ansvarsfördelningen innebär att regeringen senast den 15 november varje år fattar beslut om riktlinjer för statsskuldsvärdningen för kommande år. Ansvaret för de övergripande övervägandena om statsskuldens sammansättning och löptid ligger därmed på politisk nivå. Riksgäldskontoret svarar sedan för operationaliseringen av regeringens beslut och den löpande upplåningen och värdningen av statsskulden. Regeringen lämnar senast den 25 april varje år en utvärdering av statsskuldsvärdningen till riksdagen.

Riktlinjebeslutet för år 2000 syftade i allt väsentligt till att hålla statsskuldens olika skuldandelar oförändrade. Regeringen ansåg bl.a. att en nettoamortering av valutaupplåningen på 25 miljarder kronor var förenligt med detta beslut. Regeringen beslutade också att den genomsnittliga löptiden i statsskulden skulle kortas, från knappt 3 år vid utgången av 1999 till 2,7 år vid utgången av 2000.

Utformningen och uppföljningen av statsskuldspolitiken följer en process som är reglerad i lag och som i olika avseenden skiljer sig från budgetprocessen. Regeringens ställningstagande till statsskuldspolitiken närmare utformning för 2001 och åren därefter sker därför i regeringens riktlinjebeslut i november år 2000.

Statliga garantier

Den 1 januari 1998 infördes en ny garantimodell för staten (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:FiU1, rskr. 1996/97:53). Avsikten var dels att göra

kostnaderna för statens garantigivning synliga, dels att göra verksamheten långsiktigt finansiellt självbärande. En närmare redovisning av den nya garantimodellen och av statens totala garantigivning återfinns i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150) samt i volym 1, avsnitt 8.2.

Riksgäldskontorets arbete med att invärdera de garantier som utfärdats före införandet av den nya garantisystemet (s.k. äldre garantier) är nu inne i en intensiv fas. Regeringen har tidigare avisat att arbetet med att invärdera de äldre garantierna bör vara avslutat senast den 31 december 2001 (prop. 1999/2000:1, vol. 1, sid 181). Invärderingsarbetet fortskrider i den takt som regeringen har förväntat sig och beräknas kunna slutföras i tid.

Regeringen anser det viktigt att intentionerna i den nya garantimodellen fullföljs så att all statlig garantigivning baseras på ekonomiskt sunda principer.

Internationella finansiella institutioner

Den multilaterala finansiering som möjliggörs genom de internationella finansiella institutionernas verksamhet syftar bl.a. till stabilisering av det finansiella systemet och till utveckling av de nationella ekonomierna. Utöver sina direkta finansiella åtaganden bidrar institutionerna bl.a. med rådgivning och analys på olika beslutsnivåer. Institutionernas roll i den globala utvecklingen skall inte underskattas. Det ligger i Sveriges intresse att institutionernas resurser utnyttjas i linje med de insatser som görs på nationell och europeisk nivå. Sverige bör också verka för att samma effektivitetskrav och budgetrestriktivitet som tillämpas på nationell nivå även gäller i institutionernas verksamhet.

Det garanterade åtagandet (garantikapitalet) till EIB, NIB, EBRD och CEB beräknas för närvarande uppgå till 4800 miljoner euro. Därtill har Sverige gjort garantiåtaganden inom ramen för gemensamma nordiska initiativ till ett värde av 760 miljoner euro. Det svenska garantikapitalet i IBRD uppgår till 1 700 miljoner US dollar. Sammantaget motsvarar detta garantiåtaganden för ca 60 miljarder kronor. För samtliga institutioner gäller att garantierna ännu inte har invärderats av Riksgäldskontoret och hittills inte kostnadsförts på statsbudgeten.

Ett möjligt framtida åtagande rör CEB. Sverige tillhörde den minoritet som röstade emot en

engångsvis kapitalhöjning i CEB genom överföring av vinstmedel och garantiåtagande från medlemmarnas sida. Under hösten bereder regeringen frågan om Sverige skall delta i eller avstå från kapitalhöjningen. Beslut att delta i det engångsvisa garantiåtagandet uppgående till högst ca 47,5 miljoner euro för svensk del, motsvarande ca 400 miljoner kronor, skall meddelas till CEB senast den 3 mars 2001. När i tiden garantiåtagandet skall göras är ännu okänt. Vid ett beslut att delta kan det röra sig om en riskpremie på ca 1 miljon kronor, som måste täckas av ett anslag. Regeringen avser att senare återkomma i frågan till riksdagen.

Tillsyn av spelmarknaden

Spel- och lotterimarknaden har under de senaste åren varit under utredning. Under året har två utredningar, Föreningslivet på spel- och lotterimarknaden (SOU 2000:9) och Från tombola till Internet (SOU 2000:50), överlämnats till regeringen. Regeringen avser att återkomma med förslag till riksdagen under våren 2001.

Genom tillkomsten av nya spel, t.ex. internationella kasinon samt hundkapplöpningar, har nya spelformer tillkommit på den svenska spelmarknaden vilket medför att Lotteriinspektionens verksamhet och organisation påverkas.

Etableringen av internationella kasinon har dock fördröjts och planeras att inledas våren 2001. Detta har medfört att de extra medel som inspektionen tillfördes 2000 inte kunnat utnyttjas fullt ut eftersom arbetet med kontroll och tillsyn av internationella kasinon är i ett uppbyggnadsskede.

4.5 Insatser

4.5.1 Statliga insatser inom politikområdet

Reglering och tillsyn av det finansiella systemet

Huvuddelen av regleringen av den finansiella sektorn i Sverige bygger på det gemensamma regelverket inom EU samt andra internationella överenskommelser. En stor del av arbetet med att förändra och utveckla regleringen bedrivs därmed i internationella organ.

Finansinspektionen har under året varit särskilt aktiv inom Baselkommittén och i arbetsgrupper under EU-kommissionen i arbetet med att ta fram nya kapitaltäckningsregler för banker. Inspektionen har vidare prioriterat samarbetet med tillsynsmyndigheter i Norden till följd av de omfattande strukturförändringar som har ägt rum.

EU utarbetade under våren 1999 en aktionsplan som syftade till att identifiera svagheter i den inre marknads funktionssätt vad avser finansiella tjänster och föreslå åtgärder för att komma till rätta med dem. Aktionsplanen kommer att resultera i ett antal nya direktivförslag och en ökad takt i beredningen av gamla förslag. Arbetet inom EU med regelverket för den finansiella sektorn, inte minst under det svenska ordförandeskapet, bedrivs enligt denna plan.

Vad gäller nationella regleringar kan särskilt noteras att en ny försäkringsrörelselagstiftning (SFS 1999:600) trädde i kraft den 1 januari år 2000. Den nya lagen syftar till att öka effektiviteten samtidigt som konsumenternas ställning stärks. Ett fortsatt arbete kommer att pågå under 2000 och 2001, bl.a. i form av en utredning om försäkringsbolagens placeringsregler.

Inom kapitaltäckningsområdet trädde den nya lagen (SFS 2000:443, SFS2000:444) om moderniserade kapitaltäckningsregler m.m. i kraft den 1 juli 2000. Vidare överlämnade regeringen propositionen om ny insiderlagstiftning till riksdagen i juni 2000. Propositionen innehåller bl.a. förslag på skärpta straff för insiderbrott.

I budgetpropositionen för 2000 redovisades en översyn gjorts av Finansinspektionens uppdrag och resurser. Förutom ett permanent resurstillskott på 13 miljoner kronor resulterade översynen bl.a. i en mer utvecklad beskrivning av Finansinspektionens uppdrag och en ambition att renodla inspektionens arbetsuppgifter.

Utifrån denna översyn har regeringens ambition varit att konkretisera inspektionens verksamhetsmål och göra dem mer uppföljningsbara. Vidare har nya mätmetoder och återrapporteringskrav utarbetats.

Bland annat skall inspektionen undersöka möjligheten att utarbeta ett system för intern gradering av finansiella instituts stabilitet. Syftet är att systemet skall bidra till att inspektionen skall kunna uttala sig om institutens samlade stabilitet eller kapacitet att klara finansiella chocker.

Inspektionen skall också utarbeta en modell för löpande undersökningar av institutens uppfattning om den finansiella tillsynen. En första

undersökning skall genomföras och presenteras i årsredovisningen för 2000.

Ett led i arbetet med att försöka renodla arbetsuppgifterna är regeringens förslag (prop. 1999/2000:131) om överföring av registeransvaret för banker och försäkringsbolag från Finansinspektionen till Patent- och registreringsverket. Överföringen av registeransvaret beräknas på sikt innebära att resurser kan frigöras till förmån för inspektionens kärnverksamhet.

Stabilitet på de finansiella marknaderna

Tillsyn av enskilda institut är inspektionens viktigaste instrument för att främja stabilitet på de finansiella marknaderna. Under 1999 har den av Finansinspektionen nedlagda arbetstiden på operativ tillsyn ökat. Tillsynen kom att domineras av anpassningen av institutens IT-system för år 2000.

Platsundersökningarna riktades vidare bl.a. mot kreditrisk- och marknadsriskområdet. Undersökningar av de större bankkoncernerna visade att det skett betydande förbättringar av kreditriskhanteringen i instituten. Inom marknadsriskområdet har inspektionen tagit fram förslag till allmänna råd om riskhantering för att höja grundläggande standardkrav på området.

Finansinspektionen har under flera år arbetat med att bygga upp en tillsynsorganisation som är inriktad på att granska institutens interna rutiner och system för riskkontroll. Ett åtgärdsprogram togs fram för att under år 2000 utveckla inspektionens arbetssätt, bl.a. för att öka fokus på koncerner och stabilitetsviktiga institut samt för att fördjupa analyserna inom väsentliga riskområden.

Debatten och diskussionerna om värdepappersmarknaden präglades i stor utsträckning av inspektionens arbete under året och då framför allt brister i regelbundenheten. Antalet misstänkta insiderbrott och fall med otillbörlig kurspåverkan ökade kraftigt under året. Jämfört med 1998 fördubblades antalet påbörjade insiderutredningar medan antalet avslutade utredningar sjönk något. Övervakningen av värdepappersmarknaden skärptes under året och en särskild handlingsplan för den svenska värdepappersmarknaden togs fram.

Konsumentskydd

Stabilitet på de finansiella marknaderna är grundläggande för konsumentskyddet. Finansinspektionens handlingsplan för värdepappers-

marknaden framhålls av inspektionen som ett sätt att stärka allmänhetens förtroende och främja både stabilitet i systemet och konsumentskyddet.

Under 1999 träffades ett samarbetsavtal med Konsumentverket i syfte att tydliggöra myndigheternas ansvar inom konsumentområdet, effektivisera samarbetet och förbättra resursutnyttjandet. Inspektionen har också utarbetat interna riktlinjer för tillsynsarbete rörande kundfrågor.

Bokföringsnämnden

Bokföringsnämnden har under 1999 utfärdat kompletterande normgivning, biträtt Regeringskansliet i redovisningsfrågor, deltagit i utredningar inom kommittéväsendet, samt yttrat sig över författningsförslag och avgett yttranden till domstolar om vad god redovisningssed innebär.

Inom ramen för den löpande verksamheten under år 1999 utfärdade Bokföringsnämnden ett allmänt råd och ett uttalande. Vidare inleddes två stora normgivningsprojekt. Ett tjugotal remissyttranden har avgivits.

Premiepensionssystemet

Premiepensionsmyndigheten (PPM) skall vara försäkringsgivare för premiepension i det reformerade ålderspensionssystemet. Målet för verksamheten är att administrationen och förvaltningen av premiepensionerna skall bedrivas kostnadseffektivt och till nytta för pensionsspararna.

Till stor del präglades PPM:s arbete under 1999 och vidare under år 2000 av uppbyggnaden av myndighetens linjeorganisation, det kontoadministrativa systemet, andra stödsystem samt att säkerställa en reservlösning. Vid sidan av det arbetet gjorde PPM insatser för att informera allmänheten om myndigheten och om premiepensionssystemet. Merparten av insatserna gjordes i samarbete med Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna.

Under hösten 1999 kunde fondförvaltare ingå samarbetsavtal med PPM och anmäla fonder till den fondkatalog som skall skickas ut till pensionsspararna inför det första fondvalet.

Med anledning av förseningen av första fondvalet fick PPM i maj 1999 ett uppdrag av regeringen att ta fram en ny tidsplan för det första fondvalet samt en reservplan för att säkerställa att den nya tidsplanen skulle kunna fullföljas.

I enlighet med uppdraget utarbetades en reservplan som skulle säkerställa ett genomförande av premiepensionsvalet under 2000. I detta syfte utarbetade PPM en systemlösning i egen regi. I samband med att systemet iordningställdes för sin funktion som reservlösning vid det första fondvalet gjordes en analys av systemet med utgångspunkt i de funktioner som måste finnas i det kontoadministrativa systemet för den fortsatta driften. PPM:s analys visade att systemet skulle kunna byggas ut till full funktion.

I mars 2000 beslutade PPM:s styrelse att utvecklingen av det kontoadministrativa systemet skulle fortsätta i det egenutvecklade systemet. Utvecklingen av det tidigare upphandlade systemet skulle avbrytas. I förhållande till det äldre systemet är den nya lösningens fördelar bl.a. större flexibilitet, högre prestanda och lägre kostnader.

Den 1 januari 1999 tog PPM över förvaltningen av avgiftsmedlen i Riksgäldskontoret. Avkastningen på avgiftsmedlen uppgick under året till 3,42 procent. Under samma tidsperiod uppgick avkastningen på PPM:s jämförelseindex till 1,87 procent. Den löpande förvaltningen av dessa medel sköts av Kammarkollegiet på uppdrag av PPM.

I juni 2000 gjordes en genomgripande riskanalys av uppbyggnadsarbetet. Mycket av uppbyggnadsarbetet återstår, främst inför genomförandet av pensionering fr.o.m. 2001 och inför att pensionsspararna skall kunna teckna efterlevandeskydd. En risk framöver är att många olika aktiviteter skall drivas parallellt under hösten 2000.

Statskontoret har på regeringens uppdrag fortlöpande granskat uppbyggnadsarbetet och därvid bl.a. pekat på behovet av att, i takt med att den nya verksamheten kan överblickas, PPM ser över utformningen av sin organisation och rutiner för bl.a. kostnadsuppföljning och ekonomistyrning.

Övrig finansiell förvaltning

I samband med genomgången av banklagskommitténs betänkande sågs insättningsgarantin över och under våren 2000 lades propositionen (prop. 1999/2000:107) om avgifterna för insättningsgarantin och investerarskyddet. Propositionen syftar till en mer flexibel avgiftssättning.

Internationella finansiella institutioner m.m.

Riksdagen har beslutat att Sverige skall delta i fleråriga ökningarna av grundkapitalet i NIB och EBRD. Inbetalningar i enlighet med dessa beslut har skett 1999 och 2000. Regeringskansliet har ansvar för Sveriges intressen, inbetalningar och övriga åtaganden gentemot de internationella finansiella institutionerna.

Inom ramen för det Nordiska ministerrådet påbörjades 1998 ett arbete med att analysera förutsättningarna för en vidare integrering av de finansiella marknaderna och för att förbättra den finansiella strukturen i Norden. Under 1999 och 2000 har detta arbete drivits vidare.

Riksdagen har beslutat (prop. 1998/99:100, bet. 1998/99:FiU27, rskr. 1998/99:249) att bemyndiga regeringen att för perioden 1999–2002 ställa ut en kreditgaranti till Riksbanken för bankens lån till Brasilien på högst 300 miljoner US dollar genom Banken för internationell betalningsutjämning (BIS). Ingen kostnad för garantin belastar statsbudgeten eftersom Riksbanken betalar den tillhörande garantiavgiften direkt till Riksgäldskontoret.

Tillsyn av spelmarknaden

Under året har Lotteriinspektionen genom sitt arbete på olika sätt verkat för en säker utveckling av marknaden och att marknadens aktörer följer gällande regelverk. Detta har bl.a. inneburit att Lotteriinspektionen vidtagit åtgärder i fall då tveksamhet uppstått om spelsäkerhet och för att stoppa olagliga spel.

Testverksamheter av spel över Internet har förlängts i ytterligare ett år vilket innebär att inspektionens kontroll över spel över Internet har intensifierats under året. I arbetet för att motverka illegalt spel, som är ekonomisk brottslighet, har Lotteriinspektionen fortsatt prioriterat bekämpandet av spel som vänder sig till speciellt sårbara samhällsgrupper. Inspektionen har även polisanmält andra brott mot lotterilagen. Inspektionen har även prioriterat arbetet med att implementera den förändrade lotterilagstiftningen avseende automatspel.

4.5.2 Insatser utanför politikområdet

Det finansiella systemet har beröringspunkter med flera andra politikområden, t.ex. närings-

politikens strävan att förbättra företagens riskkapitalförsörjning. Konsumentpolitiken är sektorövergripande, där de finansiella marknaderna ingår som en av flera olika marknader.

I Sverige är ansvaret för det finansiella systemets stabilitet uppdelat mellan två myndigheter. Förutom Finansinspektionen, följer även Riksbanken utvecklingen på de finansiella marknaderna. Riksbankens uppgift i detta avseende är att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende.

AP-fondernas resultat redovisas årligen enligt lag till riksdagen. Senast skedde det i skrivelsen Redovisning av Allmänna pensionsfondens verksamhet år 1999 (skr. 1999/2000:132).

Av regeringens redogörelse för statliga företag framgår att efter försäljningen av Värdepapperscentralen VPC, finns åtta statligt ägda finansinstitutioner, med 25 miljarder i omsättning och ca 19 500 anställda. Flertalet statliga finansinstitut har en viktig nischroll för den finansiella infrastrukturen, speciella krediter och garantier.

De särskilda finansierings- och garantiåtagandena, är mycket specifika till sin natur och är i huvudsak riktade mot ett begränsat antal internationella finansieringsinstitutioner.

Spelmarknaden är en lagreglerad och starkt monopoliserad marknad med flera aktörer och intressenter. De medel som genereras på denna marknad kommer många till del. Många folkrörelser finansierar idag stor del av sin verksamhet med spel och lotterier. Folkrörelsernas verksamhet och finansiering presenteras mer utförligt under utgiftsområde 17, politikområdet Folkrörelsepolitik.

Länsstyrelserna och kommunerna ansvarar idag för en del av tillståndsgivning och tillsyn på spelmarknaden.

Insatser mot spelberoende återfinns under utgiftsområde 9, politikområdet Folkhälsa.

4.6 Resultatbedömning

4.6.1 Redovisning av tillståndet

I början av 1999 fanns fortfarande en reell risk för en allvarlig global konjunktturnedgång. Utvecklingen under resten av året och år 2000 kom emellertid att präglas av ekonomisk återhämtning och tillväxt. Mot slutet av 1999 drevs kurserna på världens ledande aktiebörser upp till rekordnivåer mot bakgrund av en allt starkare

internationell konjunktur och förväntningar om höga vinstökningar i företagen. Stabila priser och starka offentliga finanser i kombination med företagens vinstökningar och hushållens ökade disponibla inkomster har bidragit till en stark utvecklingen på kredit-, fastighets- och aktiemarknaden. Räntenivåerna steg kraftigt under 1999 samtidigt som flera av de stora centralbankerna började strama åt penningpolitiken. Under 2000 har de långa obligationsräntorna fallit tillbaka något.

Utlåningen till allmänheten växer sedan några år snabbare än BNP men från en låg nivå jämfört med förhållandet före den finansiella krisen i början av 1990-talet. Det är främst hushållsutlåningen som ökar och hushållen har ökat sina skulder i relation till de disponibla inkomsterna men i måttlig utsträckning. Skuldsättningen ligger på ungefär den nivå som rådde före skulduppbyggnaden under andra delen av 1980-talet. Kreditgivning med aktier som säkerhet har skett i begränsad utsträckning. Den finansiella situationen i företagssektorn är stabil och konkursriskerna låga i ett historiskt perspektiv. Kombinationen av god tillväxt och låg inflation pekar inte på några närliggande hot mot stabiliteten i det finansiella systemet.

4.6.2 Övergripande resultatbedömning inom politikområdet

Regeringen gör den samlade bedömningen att måluppfyllelsen inom politikområdet under 1999 har varit tillfredsställande.

Stabilitetsläget i de svenska instituten får anses gott. Kreditförlustnivåerna är låga och det finns inga tecken på en snabb riskuppbyggnad.

Myndigheternas har för 1999 med få undantag uppfyllt verksamhetsmålen. Ett exempel på undantag är Riksgäldskontoret som ännu inte fullt ut bedöms uppfylla verksamhetsmålet avseende riskhanteringen i förvaltningen.

Lotteriinspektionen har målmedvetet verkat för att effektivisera och höja kvaliteten på kontroll och tillsyn av spelmarknadens aktörer.

4.6.3 Resultat, analys och slutsatser

Reglering och tillsyn

Tillsynen av enskilda institut är en för Finansinspektionens central uppgift. Under 1999 dominerades tillsynen av anpassningen av institutens IT-system för år 2000. Att millenieskiftet inte utlöste några betydelsefulla störningar och att eftersträvad effekt uppnåddes är ett positivt resultat av bl.a. inspektionens arbete.

Förra året ifrågasattes om Finansinspektionen prioriterat kärnverksamheten i tillräcklig utsträckning. Under 1999 har arbetstiden för platsundersökningar ökat. I allt väsentligt har Finansinspektionen uppfyllt verksamhetsmålen för 1999 och inspektionens verksamhet bedöms ha bidragit till stabiliteten på de finansiella marknaderna.

Vilka effekter inspektionens verksamhet har på de finansiella marknadernas stabilitet är emellertid svårt att exakt ange då systemet påverkas av en mängd olika faktorer. Det är svårt att isolera enskilda faktorerorsakssamband till förändringar i systemet.

Statsskuldsvärdningen

I Utvärdering av statsskuldens upplåning och förvaltning 1994/95–1999 (skr. 1999/2000:104) till riksdagen i april 2000 har regeringen redovisat sin bedömning av statsskuldsvärdningen. Med reservation för de svårigheter som föreligger i bedömningen av upplåningen på den nominella inhemska kronmarknaden, fann regeringen att Riksgäldskontoret sammantaget förvaltat statsskulden i enlighet med det uppställda effektmålet att långsiktigt minimera kostnaden för skulden med beaktande av risk. Förvaltningen bedömdes också ha bedrivits inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

I sin prognosverksamhet skall Riksgäldskontoret genom tillförlitliga prognoser över statens lånebehov bidra till att statens lånekostnader minimeras. Redovisade resultat indikerar att precisionen i de kortsiktiga prognoser har ökat samtidigt som de mer långsiktiga prognoser uppvisar minst samma grad av tillförlitlighet som för jämförbara prognostiker.

Riksgäldskontoret skall i sin riskhantering sträva efter att uppnå bästa marknadspraxis ("best practice"). Riskkontrollen har under en följd av år varit ett prioriterat område och Riks-

gäldskontoret har under 1999 vidtagit ytterligare åtgärder för att förbättra riskhanteringen i verksamheterna. De brister i systemstöd, som berör både marknadsrisk och operationella risk, har dock ännu inte fullt ut blivit avhjälpade. Regeringen bedömer därför att Riksgäldskontoret ännu inte fullt ut uppfyller målet om bästa marknadspraxis.

Statliga garantier

Statens samlade garantiverksamhet har redovisats i Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150).

Riksgäldskontoret skall bl.a. se till att statens risk i hanteringen av garantier begränsas och att uppföljning och redovisning sker. Kostnaderna för verksamheten med de nya garantierna skall över en längre tidsperiod motsvaras av dess intäkter.

Riksgäldskontorets totala stock av garantier uppgick vid utgången av 1999 till drygt 205 miljarder kronor, varav ca 197 miljarder kronor hänförde sig till äldre garantier. Bland de äldre garantierna återfinns bl.a. stora infrastrukturprojekt och statliga fastighetsbolag. Riksgäldskontoret beräknar det s.k. subventionsvärdet (dvs. den förväntade framtida budgetbelastning som åtagandena kan komma att medföra) till ca 19 miljarder kronor. Netto, efter återvinning av medel i garantiprojekten, beräknas budgetbelastningen uppgå till ca 11 miljarder kronor.

Resultatet i garantiverksamheten redovisas i tabellen nedan. För de nya garantierna uppgick resultatet före avsättning för infrianden till 143 miljoner kronor för 1999. Behållningen på räntekontot för nya garantier ökade till 434 miljoner kronor 1999 (jämfört med 329 miljoner kronor 1998). Inga infrianden har skett vad gäller de nya garantierna.

För de äldre garantierna uppgick intäkterna till 48 miljoner kronor, varav drygt 30 miljoner kronor utgjordes av influtna avgifter. Kostnaderna uppgick till 38 miljoner kronor, varav infriade garantier utgjorde drygt 17 miljoner kronor och värdesäkring av regressfodringar ca 13 miljoner kronor. Resultatet för 1999 uppgick därmed till 10 miljoner kronor.

Tabell 4.2 Resultatet av Riksgäldskontorets garantiverksamhet 1994/95-1999

Miljoner kronor

	1994/95	1995/96	1997	1998	1999
Intäkter	1 344	366	294	155	198
<i>varav</i>					
äldre garantier	1 344	366	181	28	48
nya garantier	–	–	113	127	150
Kostnader	1 020	51	9	16	45
<i>varav</i>					
äldre garantier	1 020	51	9	10	38
nya garantier	–	–	0	6	7
Resultat	324	315	285	139	153

Intäkterna i Riksgäldskontorets verksamhet med nya garantier är beroende av värderingen och avgiftssättningen i respektive engagemang. Under förutsättning att avgifterna motsvarar förväntade kostnader i engagemangen kan garantiverksamhetens kostnader och intäkter på sikt förväntas balanseras i enlighet med målformuleringen för de nya garantierna. Riksgäldskontorets garantiportfölj domineras dock av ett fåtal stora enskilda engagemang varför resultatet för varje enskilt år inte kan förväntas vara noll.

Det årliga resultatet ger därmed begränsad information om i vilken grad verksamhetsmålet har uppfyllts. För att bättre kunna bedöma målpuppfyllelsen bör därför fokus ligga på principer och metoder för riskvärdering och prissättning. Mot denna bakgrund är Riksgäldskontorets arbetet med att utveckla former och rutiner för riskbedömning och avgiftssättning av stort intresse. Regeringen anser dock att det finns skäl för att avvakta en djupare utvärdering av Riksgäldskontorets värderingsmodell intill dess utvecklingsarbetet har slutförts och ytterligare erfarenheter på området har vunnits.

Övrig finansiell förvaltning

Insättningsgarantin

Tillståndet inom det finansiella systemet har varit stabilt under året och inga ersättningsfall har inträffat. Detta har gjort att Insättningsgarantinämnden (IGN) kunnat fortsätta att bygga upp och utveckla de ersättningsystem myndigheten ansvarar för. Under 1999 trädde lagen (1999:158) om investerarskyddet i kraft och IGN:s ansvarsområde kom att omfatta även detta. Trots vissa skillnader mellan de båda sys-

temen administreras investerarskyddet i stort sett inom de rutiner och system som byggts upp för insättningsgarantin.

Målet för IGN:s verksamhet är att på ett kostnadseffektivt sätt administrera insättningsgarantisystemet och investerarskyddet, samt att upprätthålla beredskap för att utbetalningar vid ersättningsfall kan göras korrekt och inom uppställda tidsramar.

Under 1998 drog IGN slutsatsen att den externa förvaltningen av avgiftsmedel varit allt för passiv. Under 1999 har nämnden därför mer aktivt styrt förvaltningen. Detta har resulterat i bättre avkastning men också högre förvaltningskostnader. Under 1999 var avkastningen 0,99 procent medan jämförelseindex steg 0,58 procent. Under året gjordes också en översyn av nämndens placeringspolicy. Vid översynen beslutades att byta jämförelseindex i syfte att höja den långsiktiga avkastningen.

Förvaltningsresultatet får anses gott trots den låga avkastningen då resultatet överträffat jämförelseindex utan att risken varit högre. Regeringen bedömer därför att IGN uppfyllt verksamhetsmålet.

Insättningsgarantin och investerarskyddet är till för att skydda allmänheten och vara ett komplement till övriga konsumentskyddsregler som gäller inom det finansiella området. Ytterst bedöms enbart existensen av en insättningsgaranti och ett investerarskydd minska risken för uttagsanstörningar och bidra till stabiliteten i det finansiella systemet. Det fonderade buffertkapitalet och nämndens upplåningsrätt i Riksgäldskontoret bedöms därtill ge en betryggande säkerhet inför risken av framtida ersättningsfall.

Riksgäldskontorets statliga finansfunktion

Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet skall bidra till en effektiv finansförvaltning i staten genom att sätta rätt pris på lån och placeringar till statliga myndigheter och vissa bolag. Dessa skall även erbjudas en god service. Verksamheten skall avgiftsfinansieras fullt ut.

Överskottet från verksamheten uppgick till 2,4 miljoner kronor för 1999, vilket främst förklaras av att investeringskostnaden för ett nytt in- och utlåningssystem förskjutits till år 2000. År 1997 och 1998 uppgick överskotten till 8,8 miljoner kronor respektive 2,9 miljoner kronor. Den årliga enkäten till in- och utlåningskunder visar att en majoritet uppskattar erbjuden service, ärendehantering och den information som tillhandahålls i finansiella frågor.

Regeringen bedömer att Riksgäldskontoret uppnått målen med verksamheten men inte fullt ut anpassat avgifterna så att ett nollresultat nåtts. Regeringen förutsätter att avgifterna sätts på en sådan nivå att verksamhetens intäkter och kostnader balanseras över tiden.

Tabell 4.3 Budget för avgiftsbelagd verksamhet, in- och utlåningsverksamhet,

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	–	20 790	-18 336	2 454
Prognos 2000	–	22 100	-22 774	-674
Budget 2001	–	22 100	-22 100	0

De statliga betalningarna är mycket omfattande och uppgick 1999 till ca 2 400 miljarder kronor. Även små förändringar i betalningsflödena kan få stora effekter på statens räntekostnader. En viktig uppgift för Riksgäldskontoret är därför att tillse att statens betalningar sker på ett finansiellt effektivt sätt. Målet för kontorets kassahållningsverksamhet är därför att bidra till en effektiv finansförvaltning i staten genom att verka för en god likviditetsstyrning.

Den dagliga uppföljning av in- och utbetalningar på statens checkräkning bedöms ha inneburit att myndigheterna effektiviserat betalningsrutinerna i kostnadsbesparande syfte. Vidare har de få felaktiga betalningar som noterats under 1999 kunnat rättas samma dag. Regeringen bedömer att Riksgäldskontoret har uppfyllt målet med verksamheten.

Särskilda garantier

Stadshypotekskassans sammanlagda låneskulder får inte uppgå till mer än tio gånger summan av grundfonden och kassans egna fonder. Avgiften för garantin uppgår till en procent av fondens storlek. Från 1 juli 2000 uppgår grundfonden till 900 miljoner kronor. Grundfonden och den årliga avgiften minskar i samma takt som låneskulden avtar.

Utfallet för de särskilda garantierna inom politikområdet är positivt då garantin för Stadshypotekskassans grundfond avvecklas fortare än beräknat.

Premiepensionssystemet

Regeringen gör bedömningen att Premiepensionsmyndigheten (PPM) under 1999 vidtagit omfattande åtgärder för att kunna genomföra det

första fondvalet under 2000. Uppbyggnadsarbetet följer nu i huvudsak den nya tidsplanen. Kostnaderna bedöms också ligga i nivå med prognoserna.

Den största risken framöver bedöms vara flera parallella aktiviteter i systemuppbyggnadsarbetet i samband med att det första fondvalet skall göras. Att kunna genomföra det första fondvalet är det övergripande målet för PPM under det innevarande året. Det ställs höga krav på att PPM håller den nya tidsplanen och att kvaliteten i verksamheten är hög. I en situation där myndigheten är under uppbyggnad och inte har kommit i gång med sin verksamhet kan det vara svårt att i förväg bestämma dimensioneringen på myndigheten. När det första fondvalet är gjort behöver frågor om PPM:s dimensionering, ekonomiska styrning och uppföljning av myndighetens verksamhet prioriteras i högre utsträckning.

Internationella finansiella institutioner

Det ekonomiska resultatet för bidrag till vissa internationella organisationer påverkas främst av valutakurs samt organisationernas beslut om insättningar och utdelningar, faktorer som Sverige inte nämnvärt ensamt kan påverka, men som har påverkat det ekonomiska resultatet positivt under året.

Den ökade efterfrågan på finansiering från Nordiska Investeringsbanken (NIB) för såväl projekt inom Norden som internationellt visar att banken har en viktig funktion att fylla. Detta motiverar, enligt regeringens mening, att NIB:s ordinarie verksamhet ges möjlighet att expandera. NIB:s utlåning har bidragit till integrering över landgränserna och har därmed främjat selsättning och tillväxt i Norden. I många fall har NIB:s medverkan inte bara bidragit till att projekt kunnat genomföras, utan t.o.m. varit en förutsättning för att det överhuvudtaget kommit till stånd. Samtidigt har banken kunnat uppvisa en god och stabil avkastning på det insatta kapitalet. Detta har möjliggjort årliga utdelningar till ägarerna. NIB:s verksamhet revideras i enlighet med stadgan av den av NIB upprättade kontrollkommittén, med deltagare från samtliga medlemsländer. Kontrollkommittén avger årligen sin revisionsberättelse till Nordiska ministerrådet. Några invändningar har inte framförts.

Enligt regeringens mening finns ett omfattande behov av det stöd som Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) förmedlar till de före detta

planekonomierna i Öst- och Centraleuropa. Banken är regionens största enskilda investerare och dess katalytiska effekt är väsentlig.

EBRD är det enda internationella finansieringsorgan som i sin stadga har ett uttalat miljömandat. Banken har också ett särskilt politiskt mandat som innebär att stöd endast lämnas till länder som förbinder sig till flerpartisystem, pluralism och marknadsekonomi. Det är regeringens uppfattning att EBRD på ett effektivt sätt stödjer en hållbar omvandlingsprocess i regionen.

EBRD revideras årligen av externt revisionsbolag. Löpande granskning av bankens verksamhet utförs av bankens arbetande styrelse i vilken Sverige såsom delägare har en företrädare. Under styrelsen finns en budget- och revisionskommitté som särskilt bevakar de finansiella aspekterna av verksamheten.

Det ekonomiska resultatet för anslagen gällande inbetalningar till NIB och EBRD har under året påverkats positivt av valutakursernas utveckling.

Tillsyn av spelmarknaden

Regeringen gör bedömningen att kontrollen och tillsynen av spel- och lotterimarknaden är effektiv och teknikanpassad. Nästan alla (99,6 procent) ansökningar om tillstånd har handlagts inom två månader och verksamhetsmålet är därmed uppfyllt. Detta har skett trots att marknaden blir mer diversifierad och komplex.

Utbildningsverksamheten 1999 låg på ungefär samma nivå som under 1998. Lotteriinspektionen har avvaktat med en mer omfattande utbildning till dess att förslag till ny lotterilag finns.

4.7 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket har inte haft några invändningar i revisionsberättelsen för 1999 avseende myndigheterna inom politikområdet.

4.8 Budgetförslag

4.8.1 2:2 Finansinspektionen

Tabell 4.4 Anslagsutveckling för Finansinspektionen

Tusental kronor				
1999	Utfall	123 701	Anslags-sparande	-303
2000	Anslag	130 411	Utgifts-prognos	131 100
2001	Förslag	130 186		
2002	Beräknat	132 882 ¹		
2003	Beräknat	135 783 ²		

¹ Motsvarar 130 186 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 130 186 tkr i 2001 års prisnivå.

Finansinspektionen är central förvaltningsmyndighet för tillsyn av finansiella institut. Finansinspektionen anvisas årligen ett ramanslag som skall täcka verksamhetens utgifter. Baserat på anslagens storlek tar inspektionen årligen ut en obligatorisk tillsynsavgift samt ansökningsavgifter för prövning av olika typer av ärenden. Avgiftsinkomsterna redovisas på inkomsttitel.

Vid utgången av 1999 utnyttjades anslagskrediten med drygt 300 000 kronor. Under 2000 beräknas utnyttjandet av krediten att öka till ca 1 000 000 kronor.

Från och med budgetåret 2000 höjdes Finansinspektionens anslagsnivå med 13 miljoner kronor i syfte att förstärka den operativa tillsynen, öka kapaciteten för nya arbetsuppgifter samt för att förstärka metodutvecklings- och utredningskompetensen.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.5 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor		
Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras
Utfall 1999	118 292	7 308
Prognos 2000	131 911	7 485
Budget 2001	130 186	7 485

Avgiftsinkomster till inkomsttitel för 2001 beräknas motsvara anslagsnivån. Avgiftsintäkter som får disponeras beräknas ligga på samma nivå som för 2000.

Regeringens överväganden

Tabell 4.6 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag år 2000	130 411
Pris- och löneomräkning	1 749
Lokalkostnadsjustering	-2 000
Statens krigsförsäkringsnämnd	100
Arkivkostnader	-74
Förslag år 2001	130 186

Inom utgiftsområde 14, avsnitt 5 föreslås att anslaget 1:11 *Vissa nämnder m.m.* inom utgiftsområde 2 avvecklas och delas upp från och med budgetåret 2001. Som en konsekvens av förslaget föreslår regeringen att 100 000 kronor tillförs Finansinspektionens anslag för finansiering av Statens krigsförsäkringsnämnds verksamhet.

För att förbättra skyddet mot informationskrigföring hos de större finansiella instituten kommer Överstyrelsen för Civil Beredskap nästa år att avsätta 1 000 000 kronor som Finansinspektionen får rekvirera.

För 2001 föreslår regeringen att Finansinspektionen tilldelas ett anslag på 130 186 000 kronor. I beräkningen av anslaget ingår pris- och löneomräkning, senarelagd justering av lokalkostnadsbasen i anslaget, Statens krigsförsäkringsnämnd samt inspektionens kostnader för arkivhållning.

Anslaget beräknas för 2002 och 2003 till 132 882 000 kronor respektive 135 783 000 kronor.

4.8.2 2:3 Insättningsgarantinämnden

Tabell 4.7 Anslagsutveckling för Insättningsgarantinämnden

Tusental kronor

1999	Utfall	6 291	Anslags-sparande	2 239
2000	Anslag	5 297	Utgifts-prognos	7 366
2001	Förslag	8 093		
2002	Beräknat	9 277 ¹		
2003	Beräknat	9 465 ²		

¹ Motsvarar 9 110 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 9 110 tkr i 2001 års prisnivå.

Insättningsgarantinämnden (IGN) administrerar det statliga insättningsgarantisystemet och sedan i maj 1999 det statliga investerarskyddet.

IGN anvisas ett ramanslag för verksamhetens förvaltningskostnader. Motsvarande belopp avräknas från de årliga avgifter som tas ut av de institut som omfattas av insättningsgarantin och investerarskyddet. Avgiftsinkomsterna redovisas mot inkomsttitel i statsbudgeten.

Året 1999 uppgick IGN:s förvaltningsanslag till 6,3 miljoner kronor. Utöver tilldelat anslag disponerade nämnden ett anslagssparande på ca 2,2 miljoner kronor. Anslagsbelastningen uppgick till 6,3 miljoner kronor och skall avräknas från de årliga avgifterna som tas ut 2000 från instituten. Vid utgången av 1999 uppgick nämndens anslagssparande till 2,2 miljoner kronor och då dessa inte beräknades förbrukas sänktes anslaget engångsvis med 1 016 000 kronor i budgetpropositionen för 2000. Vid utgången av 2000 beräknas anslagssparandet uppgå till knappt 500 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.8 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras
Utfall 1999	1 993 414	0
Prognos 2000	2 001 200	0
Budget 2001	401 000	0

De institut som omfattas av insättningsgarantisystemet och investerarskyddet skall också svara för finansieringen av systemen. Vad gäller garantisystemet uppgick de årliga avgifterna för 1999 till 0,5 procent av värdet av de garanterade insättningarna. Nämndens avgiftsuttag har under åren fonderats och värdet uppgick den 30 juni 2000 till 9,8 miljarder kronor.

I maj 2000 överlämnade regeringen en proposition (prop. 1999/2000:107) om avgifterna för insättningsgarantin och investerarskyddet m.m. Syftet med förslagen är huvudsakligen att avgiftssättningen skall bli mer flexibel.

Den målsatta behållningen på 2,5 procent av den totala inlåningen, vilken idag motsvarar ca 10 miljarder kronor, beräknas uppnås senast under 2001 om det inte sker några utbetalningar på grund av ersättningsfall. När den målsatta behållningen uppnåtts, kommer avgifterna att sän-

kas till 0,1 procent av värdet av de garanterade insättningarna, vilket motsvarar ca 400 miljoner kronor.

Investerar skyddet skall också finansieras med avgifter från de institut som omfattas av skyddet. Avgifterna fonderas däremot inte utan kommer att tas ut av instituten när det kan förutses att ersättningar kommer att behöva betalas ut. En avgift tas dock ut för IGN:s administrativa kostnader.

Regeringens överväganden

Tabell 4.9 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	5 297
Pris- och löneomräkning	119
Återläggning av engångsjustering	2 000
Ökning av anslaget	677
Förslag 2001	8 093

För budgetåret 2001 föreslår regeringen att nämndens anslag uppgår till 8 093 000 kronor. Anslaget innefattar dels en återföring av en engångsvis neddragning med 2 miljoner kronor som gjordes för budgetåret 2000, dels en ökning med 677 000 kronor i enlighet med tidigare beräkning. Förstärkningen motiveras av ökade kostnader för IGN:s externa förvaltning av avgiftsmedel. I anslaget ingår också 119 000 kronor för pris- och löneomräkning.

Anslaget beräknas för 2002 och 2003 till 9 277 000 kronor respektive 9 465 000 kronor.

4.8.3 2:4 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader

Tabell 4.10 Anslagsutvecklingen för Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

1999	Utfall	79 859	Anslags-sparande	40 615
2000	Anslag	86 356	Utgifts-prognos	92 800
2001	Förslag	256 402		
2002	Beräknat	263 058 ¹		
2003	Beräknat	271 807 ²		

¹ Motsvarar 257 902 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 260 902 tkr i 2001 års prisnivå.

Anslaget disponeras för löne-, systemutvecklings-, lokal- samt övriga förvaltningskostnader vid Riksgäldskontoret. Anslaget disponeras även för kostnader för inköp av externa tjänster och system för upplåning och låneförvaltning samt kostnader för statens betalningssystem.

Anslagssparandet uppgick vid årskiftet 1999/2000 till 40,6 miljoner kronor. Därefter har 9,6 miljoner kronor dragits in vid regeringsbeslut den 31 mars 2000 (Fi2000/1290). Övrigt sparande avses främst användas för att täcka förväntade ökade kostnader i Riksgäldskontorets verksamhet och för att finansiera avvecklingen av ungdomsbosparandet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.11 Beräkning av anslag för 2001

Tusentals kronor

Anslag 2000	86 356
Omfördelning av medel från innevarande års anslag B4 inom utgiftsområde U02	170 305
Omfördelning av medel inom utgiftsområde 2	-1 000
Pris- och löneomräkning	1 184
Justering av kompensationsbelopp	-443
Förslag 2001	256 402

Riksgäldskontoret har till uppgift att förvalta statskulden så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Det är därför av största vikt att anslagsstrukturen skapar incitament för en kostnadseffektiv och optimal skuldförvaltning. I nuvarande anslagsstruktur ligger provisionkostnaderna för kronskulden inom det fastställda utgiftstaket medan provisionskostnader för valutaskulden och räntekostnader ligger utanför.

Den alltmer internationaliserade kapitalmarknaden och framväxten av en gemensam statspappersmarknad inom EMU innebär att konkurrensen mellan låntagare skärps. Upplåning på internationella kapitalmarknader är traditionellt förenade med relativt höga provisionskostnader. Det kan inte uteslutas att upplåningen i svenska kronor alltmer börjar likna den som finns på de internationella marknaderna vilket skulle innebära att Riksgäldskontoret i större utsträckning distribuerar sin upplåning via exempelvis banksystemet. En sådan distribution är förenad med provisionskostnader men skulle å andra sidan erbjuda en bredare distribution och lägre totala

upplåningskostnader jämfört med alternativ upplåning.

För att undvika en situation där Riksgäldskontoret tvingas avstå från sådan upplåning i syfte att undvika ett överskridande av anslag föreslår regeringen en omstrukturering av anslag som disponeras av Riksgäldskontoret. Ett första steg i att skapa en bättre incitamentsgrund i statsskuldförvaltningen genomfördes 1998 genom att provisionkostnaderna för valutaskulden fördes till utgiftsområde 26 utanför utgiftstaket.

Regeringen föreslår nu att provisionskostnaderna för upplåningen i svenska kronor, beräknat till 255 miljoner kronor, flyttas från innevarande års anslag B4 *Riksgäldskontoret: Vissa kostnader för upplåning och låneförvaltning* till anslag 92:3 *Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning* inom utgiftsområde 26. Därmed skulle kostnader som kan betraktas som räntesubstitut (dvs. provisionskostnader) och räntor behandlas i ett sammanhang samtidigt som en incitamentsriktig grund för att kunna uppfylla målet för statsskuldspolitiken skulle kunna uppnås fullt ut.

De medel som kvarstår på innevarande års anslag B4 utgörs dels av omkostnader för upplåning och låneförvaltning och dels direkta kostnader för statens betalningssystem. Dessa kostnader kan karaktäriseras som förvaltningskostnader och bör även fortsättningsvis behandlas inom ramen för utgiftsområde 2 och utgiftstaket. I syfte att underlätta styrning och resursanvändning i Riksgäldskontoret bör dessa kostnader sammanföras med övriga förvaltningskostnader.

Regeringen föreslår därför att anslaget 2:4 *Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader* tillförs 170 305 000 kronor från anslaget B4 *Riksgäldskontoret: Vissa kostnader för upplåning och låneförvaltning*. Av dessa medel utgör 25 000 000 kronor direkta kostnader för statens betalningssystem. Anslaget B4 föreslås upphöra på statsbudgeten fr.o.m. budgetåret 2001.

Övriga förändringar som påverkar nivån på anslaget 2:4 *Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader* är en omfördelning av 1 000 000 kronor till anslaget för Statistiska centralbyrån, en justering av kompensationsbeloppet för premier för de statliga avtalsförsäkringarna (minskning av anslagsnivån med 443 000 kr) och sedvanlig pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår ett anslag för år 2001 på 256 402 000 kronor. Anslaget beräknas för år

2002 till 263 058 000 kronor och för år 2003 till 271 807 000 kronor.

4.8.4 2:1 Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet

Tabell 4.12 Anslagsutveckling för Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet

Tusental kronor

1999	Utfall	-5 060 ¹		
2000	Anslag	1	Utgifts- prognos	-3 100
2001	Förslag	1		
2002	Beräknat	-		
2003	Beräknat	-		

¹ Överskott som förs till inkomstitel.

Riksgäldskontorets kostnader för s.k. äldre garantier, dvs. garantier utfärdade före år 1997 och garantier som utfärdats av Riksgäldskontoret vid senare tidpunkt men inom ramen för de garantisystem som gällde före 1997 samt garantier som övertogs i samband med att den nya modellen infördes, skall belasta anslaget.

Anslaget får även belastas med eventuella förluster i samband med Riksgäldskontorets utlåning med kreditrisk och de förvaltningskostnader som förknippas med hanteringen av dessa garantier och lån. Till anslaget förs verksamhetens intäkter, huvudsakligen influtna avgifter och återvunna medel. Överskottet i verksamheten förs mot inkomstitel på statsbudgeten.

Riksgäldskontoret har fått i uppdrag att invärdera de äldre garantierna in i det nya garantisystemet. Regeringen har tidigare aviserat att arbetet med att invärdera de äldre garantierna bör vara avslutat senast den 31 december 2001 varför anslaget avförs från statsbudgeten fr.o.m. år 2002.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.13 Budget för avgiftsbelagd garantiverksamhet, nya garantier

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader (exklusive infranden)	Resultat ¹ (intäkt - kostnad)
Utfall 1999	150 421	-	-6 741	143 680
Prognos 2000	168 000	-	-6 924	161 076
Budget 2001	180 000	-	-7 466	172 534

¹ Reserveras på räntekonto för täckning av infranden.

Riksgäldskontoret garantiverksamhet omfattar, förutom de äldre garantierna, även de garantier som utfärdats inom ramen för den nya garantimodellen. Verksamheten med de nya garantierna är avgiftsfinansierad. En närmare redovisning av den nya garantimodellen och av statens totala garantigivning (inklusive Riksgäldskontoret) återfinns i Årsredovisning för staten 1999 (skr. 1999/2000:150).

4.8.5 2:6 Bokföringsnämnden

Tabell 4.14 Anslagsutveckling för Bokföringsnämnden

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
1999		5 738		2 311
2000	Anslag	8 822	Utgifts-prognos	7 700
2001	Förslag	7 432		
2002	Beräknat	7 565 ¹		
2003	Beräknat	7 717 ²		

¹ Motsvarar 7 432 tkr i 2000 års prisnivå

² Motsvarar 7 432 tkr i 2000 års prisnivå

Bokföringsnämnden är statens expertorgan på redovisningsområdet utfärdar kompletterande normgivning, biträder Regeringskansliet i redovisningsfrågor, yttrar sig över författningsförslag m.m.

Anslagssparandet 1999 uppgick till 2 311 000 kronor. Regeringen har beslutat att Bokföringsnämnden får behålla anslagssparandet för att kunna möta det stora behov av kompletterande normgivning som blir följden av den nya bokföringslag som beslutades 1999.

Regeringens överväganden

Tabell 4.15 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	8 822
Pris- och löneomräkning	110
Indragning av tillfälligt resurstillskott	-1 500
Förslag 2001	7 432

I budgeten för år 2000 fick nämnden ett tillfälligt resurstillskott med 1 500 000 kr för arbetet med anpassning av den befintliga normgivningen till den nya bokföringslagen samt den nya normgivning som behövs med anledning av denna. Beloppet tillfördes nämnden i sin helhet för år 2000

men avser att täcka merkostnader under tre år. Anslaget för år 2001 minskas därför med detta belopp.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2001 uppgår till 7 432 000 kronor. Regeringen beräknar anslaget för år 2002 till 7 565 000 kronor och för år 2003 till 7 717 000 kronor.

4.8.6 2:7 Avgift för Stadshypotekskassans grundfond

Tabell 4.16 Anslagsutveckling för Avgift för Stadshypotekskassans grundfond

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
1999		50 000		45 095
2000	Anslag	5 000	Utgifts-prognos	12 000 ¹
2001	Förslag	9 400		
2002	Beräknat	9 400		
2003	Beräknat	9 400		

¹ Faktiskt utfall för år 2000.

Stadshypotekskassans uppgift är att förvalta en återstående obligationsskuld som per 31 december 1999 uppgick till ca 13,4 miljarder kronor. När låneskulden är reglerad, vilket beräknas vara fallet år 2005, skall kassan likvideras. För att trygga utestående lån finns en grundfond i form av en statlig garantiförbindelse. År 1997, i samband med överflyttningen av aktieinnehavet, åtog sig staten ansvaret för denna avgift.

Regeringens överväganden

Tabell 4.17 Beräkning av anslaget för 2001

Tusental kronor

Anslag 2000	5 000
Ökat anslag	4 400
Förslag 2001	9 400

Avgiften för 2000 uppgår till 12 000 000 kronor. Under 2000 beräknas därmed ett anslagssparande om ca 32 000 000 kronor uppstå. Merparten av sparandet föreslås omfördelas för andra ändamål.

Garantin för Stadshypotekskassans grundfond avvecklas snabbare än beräknat. Därmed kan anslaget för år 2001 beräknas bli lägre än vad som redovisades i budgetpropositionen för 2000 (volym 2, avsnitt 5.4). Anslaget för år 2001 föreslås uppgå till 9 400 000 kronor.

Anslaget för år 2002 och 2003 beräknas till 9 400 000 kronor respektive år.

4.8.7 2:8 Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken

Tabell 4.18 Anslagsutveckling för Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken

Tusental kronor

1999	Utfall	18 484	Anslags-sparande	216
2000	Anslag	18 700	Utgifts-prognos	17 239 ¹
2001	Förslag	18 700		
2002	Beräknat	-		
2003	Beräknat	-		

¹ Faktiskt utfall för år 2000.

Riksdagen har beslutat (prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FiU 2, rskr. 1998/99:85) om svenskt deltagande i en grundkapitalhöjning. Den svenska andelen av kapitalet uppgår i och med höjningen till 34,9 procent. Den andel som skall betalas in, i lika stora rater under tre år med början 1999, uppgår till 2 075 641 euro, eller ca 18 miljoner kronor, per år. Riksdagen har samtidigt informerats om att ramen för NIB:s projektinvesteringsslåneordning höjts från ca 17 till ca 29 miljarder kronor, utan att medlemsländernas garantiåtaganden har ändrats. Sveriges samlade garantiåtagande gentemot NIB uppgår till 1 737 306 000 euro, eller ca 15,1 miljarder kronor. Utdelning till aktieägarna sker normalt varje år. Sverige erhöll 1999 en utdelning om ca 14,2 miljoner euro, eller ca 116,4 miljoner kronor.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget för år 2001 uppgår till 18 700 000 kronor. Den år 1998 beslutade grundkapitalhöjningen är därmed genomförd. För år 2002 och 2003 förutses inga anslag för detta ändamål.

4.8.8 2:9 Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken

Tabell 4.19 Anslagsutveckling för Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken

Tusental kronor

1999	Utfall	-	Anslags-sparande	-
2000	Anslag	60 000	Utgifts-prognos	53 124 ¹
2001	Förslag	60 000		
2002	Beräknat	60 000		
2003	Beräknat	60 000		

¹ Faktiskt utfall för år 2000.

Riksdagen har beslutat (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:FiU1, rskr. 1996/97:53) att Sverige skall medverka i en kapitalhöjning i EBRD och teckna andelar motsvarande 228 miljoner euro. Av den nya kapitalinsatsen skall 22,5 procent inbetalas i åtta lika stora rater över en period av åtta år. Sverige betalar således in 6 412 500 euro under vart och ett av åren 1998–2005. För inbetalningarna under åren 2001–2003 har regeringen beräknat 60 miljoner kronor i statsbudgeten. Sveriges garantiåtagande gentemot EBRD uppgår till 336 300 000 euro, eller ca 2,9 miljarder kronor. Ingen utdelning sker på kapitalet i EBRD.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget för år 2001 uppgår till 60 000 000 kronor. Anslagen för år 2002 t.o.m. år 2005 beräknas till 60 000 000 kronor per år.

4.8.9 Premiepensionsmyndigheten

Tabell 4.20 Premiepensionsmyndigheten: Lån i Riksgäldskontoret

Tusental kronor

	Utfall 1999	Beviljade 2000
Rörelsekapital	255 000	779 000
Anläggningstillgångar	121 000	139 000
Rörlig fondhandelskredit		500 000

Premiepensionsmyndighetens (PPM) verksamhet finansieras under uppbyggnadsskedet genom lån hos Riksgäldskontoret för rörelsekapitalbehov och investeringar i anläggningstillgångar. Behovet av rörelsekapital uppgick år 1999 till 255 miljoner kronor. Den största kostnadsposten

under året var konsultarvoden som uppgick till ca 154 miljoner kronor. Utgifter för investeringar uppgick till 121 miljoner kronor, varav hälften avsåg IT-utrustning.

Under hösten 1999, efter att budgetpropositionen för 2000 presenterats, reviderades PPM:s utgiftsprognos för 2000. Utgifterna beräknas uppgå till 948 miljoner kronor istället för 691 miljoner kronor, en ökning med 257 miljoner kronor. För år 2001 indikerar beräkningar en utgiftsnivå på ca 780 miljoner kronor. Kommande år väntas utgifterna sjunka.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att under innevarande år besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 500 miljoner kronor för att tillgodose PPM:s behov av likviditet i handeln med fondandelar (prop. 1999/2000:100, bet. 1999/2000:FiU27, rskr. 1999/2000:262).

utflöden av betalningar vid byte mellan olika fonder eller av förseningar av betalningar från fondbolag till PPM. För att PPM i sådana lägen skall kunna fullgöra sina åtaganden kan en kredit behöva utnyttjas. För att säkerställa fondhandeln i extrema situationer bedöms krediten behöva uppgå till 450 miljoner kronor.

För att effektivisera fondhandeln och minska behovet av att genomföra handel med små belopp avser PPM att hålla ett handelslager. För att hålla ett tillräckligt stort handelslager bedöms 50 miljoner kronor vara tillräckligt. Totalt bedömer regeringen att behovet av kreditutrymme för finansiering av likviditetsbehovet i fondhandeln uppgår till 500 miljoner kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.21 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras
Utfall 1999	-	-
Prognos 2000	-	-
Budget 2001		289 000

Utgifterna för PPM:s administration skall under år 2001 dels täckas med avgifter som tas ut från de försäkrades premiepensionskonton, dels med lån i Riksgäldskontoret för rörelsekapitalbehov och anläggningstillgångar.

I juni 2000 beslutade regeringen att avgiftsuttaget får uppgå till högst 0,3 procent av de sammanlagda tillgodohavandena på pensionsspararnas pensionskonton. De första avgifterna kommer att tas ut 2001 och beräknas uppgå till 289 miljoner kronor.

Bemyndigande om ekonomiska förpliktelser

Under hösten 2000 och våren 2001 skall de premiepensionsrätter som tjänats in under åren 1995–1999 placeras i olika fonder. Pensionsspararna kommer att kunna välja bland ca 450 fonder för placering av sina pensionsrätter och byten mellan fonder. Temporära likviditetsunderskott kan uppstå i PPM:s handel med fondandelar. Underskotten kan orsakas av obalanser i in- och

5 Ofördelat anslag: Riksdagens revisorer

5.1 90:1 Riksdagens revisorer

Tabell 5.1 Anslagsutveckling för Riksdagens revisorer

Tusental kronor

1999	Utfall	19 218	Anslags- sparande	874
2000	Anslag	23 478	Utgifts- prognos	24 500
2001	Förslag	24 623		
2002	Beräknat	25 156 ¹		
2003	Beräknat	25 720 ²		

¹ Motsvarar 24 623 tkr i 2001 års prisnivå.

² Motsvarar 24 623 tkr i 2001 års prisnivå.

Riksdagens revisorer har enligt regeringsformen till uppgift att på riksdagens vägnar granska statlig verksamhet. Granskningarna avser främst effektivitetsrevision. Dessutom granskar revisorerna som externrevisorer Kungl. slottsstaten och Kungl. Djurgårdens Förvaltning, riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken, Regeringskansliet och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond.

Resultatbedömning

Revisorernas årsredovisning

Under verksamhetsåret 1999 har revisorerna beslutat om 9 förslag till riksdagen, 2 skrivelser till regeringen, 13 granskningsrapporter och 1 granskningspromemoria samt 21 förstudier. Av dessa 21 förstudier har 16 resulterat i beslut om fortsatt granskning.

I revisorernas årsredovisning lämnas varje år en redogörelse för behandlingen i riksdagen under året av revisorernas förslag. Revisorerna följer också upp förslag som lämnats till riksdagen under de två åren dessförinnan. Dessa uppfölj-

ningar innehåller en redovisning för riksdagsbehandlingen och åtgärder vidtagna av regering och myndigheter.

Under den senaste treårsperioden har riksdagen i huvudsak ställt sig bakom drygt fyra femtedelar av förslagen. Tillkännagivanden till regeringen har beslutats rörande hälften av skrivelserna. I flera fall har riksdagen avslagit revisorernas förslag med hänvisning till att utredningar tillsatts inom området eller att regeringen redan vidtagit åtgärder inom området.

Genomslaget av revisionen i massmedierna har varit gott under år 1999. Detta mäts bl.a. utifrån antalet pressklipp som berör revisorerna.

För att bedöma resultatet av revisorernas verksamhet är också produktiviteten av betydelse. Revisorerna vill peka på att produktionen av revisionsrapporter och skrivelser till riksdagen och regeringen legat på en väsentligt högre nivå under senare år än under 1980-talet. Under den senaste treårsperioden är antalet producerade rapporter 45 % större än för motsvarande period för tio år sedan. Antalet skrivelser är ca 40 % större. Ökningen vad avser förstudier är ca 30 %. Denna ökning av produktionen är väsentligt större än det resurstillskott revisorerna erhållit. Detta tyder på en klar ökning av produktiviteten, mätt som antalet rapporter i förhållande till antalet anställda.

Revisorerna har också som externrevisorer granskat Kungl. slottsstaten och Kungl. Djurgårdens Förvaltning, riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken, Regeringskansliet och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond. Redogörelserna respektive revisionsberättelserna för 1999 avseende dessa organ innehöll inte några anmärkningar.

Finansutskottets behandling av revisorernas årsredovisning

Finansutskottet behandlade Riksdagens revisorers årsredovisning för 1999 i betänkandet 1999/2000:FiU22. Utskottet anförde därvid följande:

”Revisorerna har enligt utskottets bedömning uppnått ett gott resultat under verksamhetsåret 1999. Utskottet har vid sin genomgång av årsredovisningen inte funnit något som i övrigt motiverar särskilt uttalande.”

Riksdagens revisorer

Av lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer framgår Riksdagens revisorers uppgift och uppdrag. Riksdagens revisorers övergripande mål är att främja ett effektivt utnyttjande av statliga insatser genom att på riksdagens vägnar granska statlig verksamhet.

Verksamhetsmålen för Riksdagens revisorer är bl.a. att fästa uppmärksamheten på möjligheter att öka statens inkomster, att spara på statens utgifter och att effektivisera den statliga förvaltningen. Revisorerna räknar med att 12-15 granskningar kan genomföras och sex revisionsberättelser avges under år 2001.

I sin verksamhet visar revisorerna särskilt på tillämpning, utfall och effekter av tidigare fattade riksdagsbeslut inte minst i ett sammanhållet perspektiv. Förutom att kritiskt granska statliga insatser lämnar revisorerna även förslag till förbättringar.

Revisorerna avser också att vidareutveckla samarbetet med utskotten i deras roll att följa upp beslut.

I budgetunderlaget har revisorerna hänvisat till riksdagens tidigare beslut (bet. 1997/98:KU27) om att förstärka resurserna med 5 miljoner kronor under treårsperioden 1999–2001 och yrkat på ett tillskott med 800 000 kronor för år 2001. Vilket innebär att revisorernas anslag höjs med 5 miljoner kronor på tre år enligt tidigare beslut.

Förvaltningsstyrelsens överväganden

Förvaltningsstyrelsen har inga erinringar mot förslaget.

Tabell 5.2 Beräkning av anslaget för 2001

<i>Tusental kronor</i>	
Anslag år 2000	23 478
Pris- och löneomräkning	345
Resursförstärkning	800
Förslag 2001	24 623

Bilaga 1

Anslagsbenämningar

Nya anslagsbenämningar

Av tabellen nedan framgår benämningen på anslagen åren 2000 och 2001. Syftet med tabellen är att underlätta övergången till de nya benämningar som följer av att politikområden införs.

Anslagsbenämningar 2000 och 2001

Benämning 2000	Benämning 2001	Anslagets namn
A 1	1:1	Konjunkturinstitutet
A 2	1:2	Riksrevisionsverket
A 3	1:3	Ekonomistyrningsverket
A 4	1:4	Statskontoret
A 5	1:5	Täckning av merkostnader för lokaler
A 6	1:6	Statistiska centralbyrån
A 7	1:7	Folk- och bostadsräkning
A 8	1:8	Kammarkollegiet
A 9	1:9	Nämnden för offentlig upphandling
A10	1:10	Statens kvalitets- och kompetensråd
A11	–	Vissa nämnder m.m.
A12	1:12	Ekonomiska rådet
A13	1:13	Utvecklingsarbete
A14	2:1	Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet
B1	2:2	Finansinspektionen
B2	2:3	Insättningsgarantinämnden
B3	2:4	Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader
B4	–	Riksgäldskontoret: Vissa kostnader för upplåning och låneförvaltning
B5	2:6	Bokföringsnämnden
C1	2:7	Avgift för Stadshypotekskassans grundfond
C2	2:8	Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken
C3	2:9	Bidrag till kapitalet i Europeiska utvecklingsbanken
D1	90:1	Riksdagens revisorer